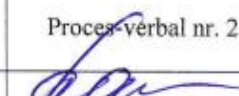

REG.14

GHIDUL DOCTORANDULUI ASEM

	ELABORAT	COORDONAT		APROBAT
Responsabil	Svetlana MIHAILA, dr., conf. univ., Director Școala doctorală ASEM	Angela CASIAN, dr., conf. univ., Prim- prorectoră ASEM, Prorectoră cu activitate didactică	Victoria COCIUG dr., conf. univ., Prorectoră pe act. științifică	Alexandru STRATAN, Rector ASEM, dr. hab., prof. univ., membru corespondent AȘM
Data	Proces-verbal nr. 3, al CCQD din 21 octombrie 2024	Proces-verbal nr. 2 al CQ din 28.10.2024		Proces-verbal nr. 2 al Senatului din 30.10.2024
Semnătura				

Cuprins

DESTINAȚIA GHIDULUI.....	4
1. PRESELECȚIA PRETENDENȚILOR LA STUDIILE DOCTORALE.....	5
1.1. <i>Discuții cu doritorii de a se înscrie la doctorat.....</i>	5
1.2. <i>Alegerea temei de cercetare</i>	5
1.3. <i>Identificarea/Recomandarea conducătorului de doctorat.....</i>	7
2. FINANȚAREA STUDIILOR DE DOCTORAT	8
2.1. <i>Finanțarea de la bugetul de stat în baza granturilor doctorale.....</i>	8
2.2. <i>Finanțarea studiilor doctorale în regim de taxă</i>	8
3. ADMITEREA LA STUDIILE DOCTORALE.....	8
3.1. <i>Dosarul de înscriere la concurs</i>	8
3.2. <i>Concursul de admitere</i>	9
3.3. <i>Înmatricularea la studiile superioare de doctorat</i>	10
3.4. <i>Semnarea Contractului de studii superioare de doctorat.....</i>	11
3.5. <i>Elaborarea și aprobarea Planului individual de studii și cercetare a studentului-doctorand.....</i>	11
3.6. <i>Restricții privind modificarea/redactarea temei tezei de doctor și a programului de studii doctorale</i>	11
4. ORGANIZAREA STUDIILOR DOCTORALE	11
4.1. <i>Forma și durata studiilor de doctorat</i>	11
4.2. <i>Întreprerea programului de studii doctorale.....</i>	11
4.3. <i>Extinderea perioadei de elaborare a tezei de doctor</i>	12
4.4. <i>Exmatricularea din programul de studii doctorale</i>	13
4.5. <i>Limba de studiu și elaborare a tezei de doctor</i>	13
4.6. <i>Structurarea programului de studii doctorale.....</i>	13
5. PARCURGEREA PROGRAMULUI BAZAT PE STUDII AVANSATE	14
5.1. <i>Durata și organizarea Programului de pregătire bazat pe studii avansate.....</i>	14
5.2. <i>Evaluarea în cadrul Programului bazat pe studii avansate</i>	15
6. DERULAREA PROGRAMULUI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ INDIVIDUALĂ.....	15
6.1. <i>Proiectul de cercetare științifică</i>	15
6.2. <i>Referatele științifice.....</i>	16
6.3. <i>Creditele transferabile de studii doctorale.....</i>	16
6.4. <i>Cerințe față de diseminarea rezultatelor științifice obținute</i>	17
6.5. <i>Oportunități și restricții față de publicarea rezultatelor științifice obținute</i>	18
6.6. <i>Costurile asociate publicării articolelor științifice</i>	19
6.7. <i>Participări la conferințe științifice</i>	20

6.8. Stagiile/Mobilitățile științifice	20
7. EVALUAREA ANUALĂ A ACTIVITĂȚII DE CERCETARE A STUDENȚILOR-DOCTORANZI	21
7.1. Comisia de îndrumare a studentului-doctorand.....	21
7.2. Perioada și conținutul atestării anuale a studenților-doctoranzi.....	22
7.3. Documentele necesare a fi prezentate Școlii doctorale în urma atestării anuale	23
8. DREPTURILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR SEMNATARE ALE CONTRACTULUI DE STUDII DOCTORALE	24
8.1. Drepturile și obligațiile studentului-doctorand.....	24
8.2. Drepturile și obligațiile conducătorului de doctorat.....	25
8.3. Responsabilitățile Școlii doctorale ASEM.....	26
9. RELAȚIA DOCTORAND - CONDUCĂTOR DE DOCTORAT	26
9.1. Rolul conducătorului de doctorat.....	27
9.2. Feed-back-ul dintre doctorand și conducătorul de doctorat.....	28
9.3. Dificultăți de comunicare și modalități de mediere a conflictelor	29
10. PROCEDURILE DE SUSȚINERE A TEZEI DE DOCTOR	31
10.1. Caracteristicile tezei de doctor	31
10.2. Structura și volumul tezei de doctor	31
10.3. Susținerea preliminară a tezei de doctor în cadrul Comisiei de îndrumare	32
10.4. Examinarea și avizarea dosarului de susținere a tezei de către Consiliul coordonator și de calitate a Școlii doctorale și de Consiliul științific ASEM	34
10.5. Susținerea tezei de doctor în cadrul Comisiei de susținere publică (CSP)	35
10.6. Confirmarea titlului științific de către ANACEC.....	38
11. INFORMAȚII DE SUPORT	39
11.1. Serviciile oferite de Biblioteca științifică ASEM	39
11.2. Detectarea plagiatului și respectarea drepturilor proprietății intelectuale.....	40
11.3. Respectarea standardelor bunei conduite	42
11.4. Caracteristicile necesare pentru reușita în activitatea de elaborare a tezei de doctor	43
Anexa 1. Formularul temei tezei de doctor propuse	45
Anexa 2. Repartizarea creditelor transferabile pe ani de studii	45
Anexa 3. Repartizarea creditelor transferabile pe activități științifice aferente	46
Anexa 4. Model de prezentare a listei lucrărilor științifice.....	47
Referințe bibliografice	50

DESTINAȚIA GHIDULUI

Ghidul doctorandului ASEM este menit să îmbine într-un document unic cele mai importante aspecte ale studiilor doctorale, oferind un set de informații care îl orientează pe tot traseul studiilor doctorale: *începând cu procedura de preselecție la programul doctoral și finalizând cu obținerea titlului științific și a diplomei de doctor în științe*. Acesta nu răspunde la totalitatea dificultăților care pot să apară în calea elaborării tezei de doctor, dar este conceput în calitate de cadru de referință comun și transparent pentru doctoranzi, fiind un document complementar și non contradictoriu cadrului normativ cu privire la studiile doctorale în Republica Moldova și ASEM.

Studiile doctorale sunt un program academic avansat care duce la obținerea titlului de doctor. Acestea sunt etapa finală a învățământului superior și presupun aprofundarea unei teme de cercetare, cu scopul de a contribui la dezvoltarea cunoștințelor într-un domeniu specific. [Programele doctorale se situează la nivelul 8 al calificărilor naționale și internaționale \(CNC și ISCED\)](#) și permit, după finalizarea studiilor și susținerea tezei de doctor, obținerea unei diplome care conferă titularului său titlul științific de „Doctor în Științe”, conform prevederilor [Codului educației](#), care reglementează structura și standardele educaționale la nivel doctoral.

Competențele specifice și generice, dobândite în cadrul acestei formări, permit exercitarea unei activități profesionale de conducere în toate domeniile de activitate din sectorul public sau privat.

Studiile doctorale deschid calea spre cercetarea profesionistă, transformând doctorandul din persoană care urmează strict indicațiile conducătorului de doctorat în persoană care propune idei noi și soluții optime. Rolul doctoratului este de a extinde domeniul cunoașterii umane prin cercetarea aprofundată și detaliată a unei probleme concrete pentru a utiliza, în activitatea profesională ulterioară, competențele obținute în vederea investigării eficiente a unui cerc larg de tematici.

Totuși, nu toți doctoranzii reușesc să obțină titlul științific dorit, motivele principale fiind:

- Ambițiile științifice prea mari în cazul când se alege o temă prea complicată: teza de doctor este un prim pas în cariera de cercetător și nu o finalizare a acestei cariere, o demonstrare a faptului că există potențial de cercetare care poate fi valorificat;
- Pasivitatea doctorandului: doctoratul nu este potrivit pentru persoanele care așteaptă mereu să li se spună ce de făcut. Aptitudini importante devin autodisciplina, lucrul independent și reluarea cercetării în cazul apariției unor eșecuri sau dificultăți;
- Conlucrarea insuficientă cu conducătorul de doctorat. Unii doctoranzi evită această conlucrare fie pe motivul că nu au făcut nimic din cele planificate sau au făcut prea puțin, fie că sunt prea ocupați în activitatea lor profesională și cred că vor reuși să facă totul în perioada rămasă, fie din cauza unor probleme de comunicare sau comportament;
- Ezitarea începerii scrierii tezei de doctor pe motivul că nu toate sursele bibliografice au fost examinate și nu toate datele posibile au fost colectate, considerându-se că este nevoie de timp suplimentar;
- Retardarea în publicarea rezultatelor cercetării, ce face imposibilă demararea susținerii tezei de doctor, chiar dacă ea este finalizată;
- Apariția altor oportunități de activitate, cu perspective mai sigure de creștere a veniturilor și avansare în carieră sau parvenirea unor probleme de ordin financiar, familial ori de sănătate.

1. PRESELECȚIA PRETENDENȚILOR LA STUDIILE DOCTORALE

Preselecția candidaților la studiile doctorale în Școala doctorală ASEM cuprinde trei aspecte:

- organizarea unor discuții (individuale/de grup) a responsabililor Școlii doctorale cu doritorii de a se înscrie la doctorat;
- alegerea temei de cercetare și înaintarea către Școala Doctorală ASEM a propunerii potențialei teme de cercetare cu o succintă descriere;
- recomandarea/identificarea de către Școala Doctorală a conducătorului de doctorat disponibil și interesat în tema cercetării. Conducătorul de doctorat poate fi solicitat/propus și de candidatul la studii.

Preselecția este realizată în perioada pre-admitere, în lunile *ianuarie – august* al fiecărui an, scopul ei fiind selectarea potențialilor doctoranzi cu aptitudini de cercetare și motivație suficientă pentru a finaliza studiile de doctorat.

1.1. Discuții cu doritorii de a se înscrie la doctorat

Discuțiile sunt purtate în jurul unei serii de întrebări ce țin de motivația persoanei de a urma doctoratul, de studiile obținute și domeniul de interes științific, posibilitățile temporale și financiare ale candidatului de a efectua cercetare, explicarea momentelor cheie de organizare a studiilor de doctorat la Școala doctorală ASEM.

1.2. Alegerea temei de cercetare

În procesul de cercetare nu există teme bune sau rele. Ele pot fi considerate potrivite sau nepotrivite fiecărui solicitant de studii doctorale în parte, dacă corespund anumitor *criterii*:

- *Actualitate.* Tema aleasă trebuie să fie actuală nu doar în perioada curentă, dar și pe viitor când va demara procesul de susținere a tezei de doctor. În acest scop se recomandă orientarea către documentele strategice naționale și sectoriale care conțin direcții de cercetare și dezvoltare economică pe termen mediu și lung. Totodată, candidatul poate alege o direcție de cercetare neordinară, argumentând actualitatea și importanța ei.
- *Interes pentru cercetător.* Lipsa interesului de cercetare determină imposibilitatea obținerii unor rezultate pozitive și interesante din investigațiile efectuate. Interesul poate să dispară dacă nu se găsește răspuns la întrebarea de cercetare sau ipoteza de cercetare nu este validată, dacă apar dificultăți majore în colectarea datelor sau dacă propria cercetare pare mult inferioară cercetării realizate de colegi.
- *Posedarea setului necesar de cunoștințe.* Este binevenit ca candidatul la studii doctorale să posede cunoștințe economice specializate și abilități din domenii complementare (posedarea limbii engleze, aplicarea aparatului statistic-matematic în cercetare, iar pentru unele teme – cunoștințe în domeniul juridic, politic, geopolitic, sociologic, psihologic, etc.).
- *Existența accesului la suport informațional.* Teza de doctor conține un fundament teoretic susținut de colectarea, analiza și interpretarea datelor empirice. Cu cât cercetarea va conține mai multe date empirice obținute de cercetător prin observare, interviuri, sondaje sau experimente, cu atât teza de doctor va fi considerată mai originală. Totodată, în cercetările

economice sunt înalt apreciate prognozele bazate pe informații statistice și modelare economică. Ca urmare, alegerea temei fără suport informațional sigur și solid este riscantă.

- *Posibilitatea realizării tezei de doctor în termenii preconizați și cu mijloace financiare disponibile.* Posibilitatea finalizării cercetării în timpul planificat depinde atât de experiența de cercetare a candidatului, cât și de timpul necesar colectării datelor empirice și publicării articolelor științifice. Factor restrictiv este costul obținerii datelor empirice din diverse entități economice sau din cercetările efectuate pe teren, precum și cheltuielile legate de difuzarea rezultatelor științifice obținute sub forma publicațiilor științifice în reviste relevante, participarea la diferite conferințe științifice internaționale și în diferite stagii de documentare-cercetare.

Tema tezei de doctor poate fi aleasă prin una din două metode de bază: *metoda alegerii raționale și metoda alegerii creative.*

1. Metoda alegerii raționale presupune:

- *Luarea în considerare a părților forte și a intereselor candidatului*

Se alege tema care permite valorificarea cunoștințelor profunde dintr-un domeniu, care este parțial cunoscut din teza de licență sau master sau care poate asigura un succes profesional în viitor.

- *Examinarea temelor de cercetare executate anterior*

În scopul evitării suprapunerii și dublării cercetărilor se recomandă consultarea [bazei de date a Școlii doctorale ASEM](#) care cuprinde temele tezelor de doctor susținute în ultimii 10 ani și temele în curs de cercetare. Aria temelor cercetate poate fi extinsă prin consultarea bazei de date a [Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare \(ANACEC\)](#) și a [Ministerului Educației și Cercetării](#) sau alte baze de date internaționale. Prin aplicarea propriei viziuni asupra obiectului de cercetare, tema poate fi reformulată, prezentând, astfel, o altă abordare a problemei existente.

- *Examinarea surselor bibliografice*

Surse bibliografice potrivite pot fi tematica conferințelor recente, articolele din revistele de profil, recenziile asupra unor studii, în care sunt identificate problemele rămase nesoluționate. În vogă sunt temele interdisciplinare care reprezintă un mix de cunoștințe, teorii sau metode din diferite domenii de cunoaștere.

- *Recurgerea la consultanță*

Consultanța poate fi acordată de experți în domeniu, de factorii de decizie de la locul de muncă sau de persoane cunoscute.

2. Metoda alegerii creative prevede:

- *Utilizarea „caietului de idei”*

Toate ideile și sugestiile rezultate din reflecția asupra posibilei teme de cercetare se recomandă a fi înscrise pentru ca, ulterior, ele să fie grupate, analizate, selectate sau respinse.

- **Construirea „arborelui de idei”**

Alegerea temei începe cu o formulare foarte generală și vagă. Ulterior, ea se descompune în idei mai concrete și înguste. Fiecare ramificație de idei se cere înscrisă și analizată pentru a o alege pe aceea care va prezenta cea mai bună variantă de formulare a temei de cercetare.

- **Utilizarea metodei brainstormingului**

Metoda facilitează obținerea, de la un grup de persoane, într-un timp limitat, a unui număr mare de teme care ar putea soluționa o problemă de cercetare. Se înscriu toate propunerile în baza a două reguli: nici o temă nu trebuie supusă criticii până când nu sunt obținute toate propunerile posibile; orice propunere, indiferent de emitentul ei, se cere a fi înregistrată și analizată de rând cu altele. Din propunerile analizate sau din recombinarea lor poate fi formulată o temă interesantă pentru elaborarea tezei de doctor.

Tema tezei de doctor și descrierea ei succintă se efectuează în baza unui Formular special ([Anexa I](#)).

1.3. Identificarea/Recomandarea conducătorului de doctorat

Formularul cu tema și descrierea ei succintă, împreună cu CV-ul pretendentului, se prezintă la Școala doctorală ASEM (ȘD). Aceste două documente sunt, ulterior, transmise de ȘD, fie unui conducător concret solicitat de către pretendentul la studii de doctorat, fie unui conducător potențial, care ar fi interesat de tema propusă și de conținutul descris în Formular.

După identificarea conducătorului de doctorat se inițiază procesul de comunicare între cele două părți pentru a discuta conținutul tematicii viitoarei cercetări. Conducătorul poate să propună o temă din aria lui de interese, ce ar fi favorabil sub aspectul calității îndrumării, dar defavorabil dacă tema propusă nu acoperă zona de interes a pretendentului. Tema propusă de pretendent ar putea fi benefică sub aspectul intereselor acestuia, dar ar putea fi riscantă sub aspectul calității cercetării ulterioare și a dezinteresului conducătorului. Deseori, devin necesare câteva runde de negocieri pentru a stabili, prin proces de tatonare și adaptare, o temă care ar apropia interesele ambelor părți.

Pe parcursul comunicării și discuțiilor comportamentul pretendentului trebuie să se bazeze pe politețe, inteligență, deschidere pentru sugestii sau critici. Dacă mai multe persoane refuză conducerea temei propuse, este un semn că această temă nu se înscrie în tendințele de cercetare relevante sau nu este adecvată și ar fi mai bine de renunțat la ea.

După înmatriculare, dreptul de autor asupra temei tezei de doctor se atribuie doctorandului și conducătorului de doctorat începând cu data includerii acesteia în baza de date a Ministerului Educației și Cercetării și a Școlii doctorale ASEM, tema fiind valabilă pentru o perioadă de 7 ani.

2. FINANȚAREA STUDIILOR DE DOCTORAT

2.1. *Finanțarea de la bugetul de stat în baza granturilor doctorale*

Finanțarea de la bugetul de stat este efectuată în baza granturilor doctorale multianuale (3-4 ani) obținute de la Ministerul Educației și Cercetării. Grantul doctoral pentru învățământ la frecvență acoperă bursa doctorală și costurile pentru desfășurarea Programului de studii avansate și a Programului individual de cercetare științifică. Pentru învățământ cu frecvență redusă bursa doctorală nu se acordă.

Granturile doctorale se acordă de către Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova în bază de competiție a proiectelor de cercetare înaintate de școlile doctorale conform [Metodologiei de organizare și desfășurare a competiției naționale a proiectelor științifice pentru repartizarea granturilor doctorale de la bugetul de stat](#). Propunerile de proiecte științifice pentru obținerea granturilor doctorale se pregătesc de către conducătorii de doctorat și se depun la Școala Doctorală ASEM.

În vederea participării la competiția de granturi doctorale, Școala doctorală ASEM demarează procesul de elaborare a propunerilor de proiecte de cercetare în *luna ianuarie* al fiecărui an.

În procesul de evaluare a proiectelor pentru obținerea granturilor doctorale Ministerul Educației și Cercetării apreciază concordanța temei proiectului cu prioritățile strategice ale Republicii Moldova în domeniile cercetării și inovării și calitatea descrierii proiectului de cercetare. Temele cu cel mai înalt punctaj sunt susținute prin granturi doctorale transmise școlilor doctorale (de obicei în luna septembrie), iar prin decizia Consiliului coordonator și de calitate a Școlii doctorale ASEM (CCQ), conducătorii de doctorat și potențialii doctoranzi sunt anunțați cu privire la granturile alocate.

2.2. *Finanțarea studiilor doctorale în regim de taxă*

La studii doctorale în regim de taxe pot fi admise persoanele care întrunesc condițiile de admitere. Mărimea taxelor de studii este aprobată de către Senatul ASEM și Consiliul de dezvoltare strategică al ASEM.

Abilitatea de a obține finanțare (fund-raising ability) este apreciată ca o calitate importantă în cercetare, surse potențiale de cercetare fiind bursele din alte proiecte de cercetare, finanțarea integrală sau parțială a studiilor doctorale de către firmele private interesate în cercetări pe anumite tematici, sponsorizări din partea asociațiilor profesionale sau fundațiilor specializate.

3. ADMITEREA LA STUDIILE DOCTORALE

3.1. *Dosarul de înscriere la concurs*

Procesul de admitere la studiile universitare de doctorat este realizat conform [Metodologiei privind organizarea și desfășurarea admiterii la ciclul III de studii universitare, doctorat în cadrul Școlii Doctorale ASEM](#), aprobată anual.

Admiterea *începe în luna septembrie și finalizează în prima decadă a lunii octombrie al fiecărui an*. Pretendenții au drept să se înscrie la concursul de admitere la un singur program de doctorat din cele oferite în anul corespunzător.

Pentru înscrierea la studii doctorale se depune la Școala Doctorală *Dosarul de înscriere la concurs*, care conține următoarele acte:

- [Fișa de înscriere](#) (*se completează la Școala doctorală*);
- Actele de studii (licență și master), cu suplimente, în original și copie;
- [Referat științific](#) la tematica programului de doctorat solicitat (în volum de 7-10 pagini); sau copia lucrărilor științifice publicate în ultimii 5 ani (cel puțin 2 lucrări);
- Recomandările a 2 specialiști cu grad științific în domeniu **sau** Extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului Școlii Masterale;
- Curriculum Vitae Europass;
- Copia buletinului de identitate (pentru cetățenii străini copia pașaportului);
- Certificatul de la locul de muncă (doar pentru cei înregistrați la zi din surse bugetare);
- 3 fotografii 3x4;
- Chestionarul pretendentului la studiile superioare de doctorat (*se completează la Școala doctorală*);
- Declarația pe propria răspundere că nu s-a beneficiat anterior de un loc bugetar (*se completează la Școala doctorală*);
- Declarația de consimțământ privind prelucrarea datelor personale (*se completează la Școala doctorală*).

Admiterea la studiile doctorale a cetățenilor străini se face cu acceptul Ministerului Educației și Cercetării și Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Toate informațiile necesare sunt furnizate de către Serviciul Relații Internaționale ASEM: <https://international.ase.md/en/admissions/tuition-fees>.

Declarațiile false sau uzul de fals al oricărui document din dosarul de admitere atrag eliminarea din concursul de admitere.

În vederea asigurării transparenței procesului de admitere, Școala doctorală afișează pe [pagina web a ASEM](#) și a [Școlii doctorale](#) toate informațiile ce țin de organizarea și condițiile concursului de admitere pentru anul corespunzător.

3.2. Concursul de admitere

Admiterea la studiile universitare de doctorat se face prin concurs, la care pot participa cetățeni ai Republicii Moldova și cetățeni străini, deținători de diplomă de studii superioare de master sau echivalenta acesteia, cu media generală nu mai mică de 8,0.

Admiterea la locurile finanțate de la bugetul de stat se face în limita granturilor doctorale alocate Școlii doctorale ASEM de către Ministerul Educației și Cercetării. Numărul locurilor disponibile pentru admiterea la studiile doctorale în regim de taxă este limitat doar de posturile

vacante ale conducătorilor de doctorat. Doctoranzii exmatriculați anterior au dreptul să participe la un nou concurs de admitere doar la locurile cu regim de taxă.

Concursul de admitere se desfășoară în luna octombrie, într-o manieră unitară pentru toți candidații, indiferent de forma de finanțare (de la buget sau în regim cu taxă) și locație (cetățeni ai Republicii Moldova sau străini).

Concursul se efectuează în baza a două probe:

1. *competența lingvistică*
2. *competența de cercetare.*

Prima probă de admitere este cea de competență lingvistică pentru o limbă de circulație internațională (de regulă engleza). Examinarea este efectuată de comisia de examinare, aprobată prin ordinul Rectorului ASEM și compusă din 3 specialiști din domeniul respectiv. Această probă presupune evaluarea „admis / respins”.

A doua probă de admitere este susținerea, în fața conducătorului de doctorat care urmează să îndrume studentul-doctorand, a unui referat științific, în volum de maxim 10 pagini, preferabil pe tematica viitoarei teze de doctor. Referatul științific are menirea de a evalua capacitatea de gândire critică a candidatului, originalitatea modului în care acesta este capabil să formuleze o problemă relevantă pentru domeniul științelor economice, să identifice un corpus de date empirice, să selecteze o bibliografie pertinentă. Referatul științific este evaluat cu notă de la 1 la 10. Nota minimă de promovare este 8.

Depunerea eventualelor contestații se face în termen de 24 de ore de la momentul transmiterii rezultatelor. Comisia de contestații examinează solicitarea în termen de 48 ore, operează eventualele modificări și comunică candidatului rezultatele. Decizia comisiei de contestații este definitivă.

Rezultatele concursului de admitere la doctorat sunt valabile doar pentru programul de doctorat și forma de învățământ solicitate de candidat.

3.3. Înmatricularea la studiile superioare de doctorat

Înmatricularea candidaților la doctorat se face în limita locurilor bugetare disponibile și a posturilor vacante a conducătorilor de doctorat (**nu mai mult de 5 doctoranzi ghidați simultan, inclusiv cei din anii de grație**).

Statutul de student admis la studii doctorale se acordă prin ordinul emis de Rectorul ASEM. Persoana admisă la studiile de doctorat obține, pe perioada desfășurării programului de doctorat, calitatea de student-doctorand al Școlii doctorale ASEM și primește carnetul de doctorand, care permite primirea tuturor serviciilor educaționale din cadrul ASEM.

Școala doctorală ASEM, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, prezintă lista studenților-doctoranzi înmatriculați cu indicarea programului de doctorat, a temei tezei de doctor, a conducătorului de doctorat și a membrilor comisiei de îndrumare.

3.4. Semnarea Contractului de studii superioare de doctorat

După înmatriculare, fiecare student-doctorand încheie un *Contract de studii doctorale* pentru o perioadă de 3 sau 4 ani, el fiind semnat de rectorul ASEM, de directorul Școlii doctorale ASEM, de conducătorul de doctorat și de studentul-doctorand. Nesemnarea Contractului în termen de 1 lună de la înmatriculare determină pierderea dreptului câștigat prin concursul de admitere. Pe parcurs, dacă intervin modificări în condițiile contractuale, la contract se anexează acte adiționale.

Studentii-doctoranzi, coordonați în cotutelă, semnează contracte de studii cu ASEM și cu instituția semnatară a acordului de cotutelă.

3.5. Elaborarea și aprobarea Planului individual de studii și cercetare a studentului-doctorand

Planul individual de activitate al studentului-doctorand (*eliberat de Școala doctorală ASEM*) este elaborat de către studentul-doctorand și ghidat de către conducătorul de doctorat și aprobat de directorul Școlii doctorale ASEM.

3.6. Restricții privind modificarea/redactarea temei tezei de doctor și a programului de studii doctorale

La mod general, tema de cercetare și specialitatea nu poate fi modificată, acestea fiind indicate în contractul de studii doctorale, încheiat între studentul-doctorand, conducătorul de doctorat și ASEM.

Studentul-doctorand, în consultare cu conducătorul de doctorat, poate redacta titlul temei tezei de doctor până în momentul demarării susținerii publice. Deoarece titlul reflectă sugestiv tema de cercetare, redactarea acesteia nu trebuie să afecteze obiectul de cercetare stabilit în contractul de studii de doctorat. Tema tezei de doctor poate fi schimbată cu acordul Ministerului Educației și Cercetării, păstrând programul de studii și conducătorul de doctorat.

4. ORGANIZAREA STUDIILOR DOCTORALE

4.1. Forma și durata studiilor de doctorat

Studiile superioare de doctorat din cadrul ASEM reprezintă un doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă la nivel național și internațional.

Studiile, în baza programelor de doctorat, se organizează cu frecvență și cu frecvență redusă. Durata ciclului de învățământ cu frecvență este de 3 ani (șase semestre), cu frecvență redusă – de 4 ani (opt semestre). Anii de studii la doctorat se includ în vechimea de muncă științifică/științifică-didactică.

4.2. Întreruperea programului de studii doctorale

Studentul-doctorand are dreptul de a întrerupe studiile de doctorat. În acest caz, el depune la secretariatul Școlii doctorale cererea corespunzătoare, avizată de conducătorul de doctorat. Cererea

este aprobată de directorul Școlii doctorale, în baza ei fiind emis ordinul Rectorului de acordare a perioadei de întrerupere a studiilor doctorale (concediu academic).

Studiile de doctorat pot fi întrerupte pe motive temeinice (boală, accident, deplasări de serviciu de durată în străinătate, probleme familiale deosebite, etc.) pe durate de timp care, cumulat, nu depășesc 2 ani. În acest caz, durata studiilor se prelungește cu perioadele cumulate ale întreruperilor aprobate. Concediul de maternitate sau paternitate se acordă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Întreruperea studiilor are ca efect suspendarea Contractului de studii. După reluarea studiilor, studentul-doctorand trebuie să respecte activitățile prevăzute în Planul individual de studii și cercetare.

Întreruperea studiilor nu afectează obligația studentului-doctorand de plata taxei de studii scadente până la data depunerii cererii de întrerupere. În cazul în care studentul-doctorand a plătit taxa de studii integral, în avans, aceasta nu-i poate fi restituită dacă dânsul optează pentru întreruperea studiilor. Studenții-doctoranzi reveniți la studii după întrerupere (suspendarea contractului) nu vor plăti taxa integrală, aferentă unui an universitar, ci doar taxa aferentă recontractării activităților nepromovate.

În cazul în care studentul-doctorand nu revine din concediul academic și nu aplică pentru o altă perioadă de concediu, el este exmatriculat.

4.3. Extinderea perioadei de elaborare a tezei de doctor

Dacă studentul-doctorand nu reușește să finalizeze teza în termenul stabilit în Contractul de studii superioare de doctorat, el mai are la dispoziție o perioadă de grație de 2 ani pentru a finaliza și susține public teza, depășirea acestui termen conducând la exmatricularea sa. În cazul în care studentul-doctorand a demarat procedura de susținere a tezei de doctor în cadrul Comisiei de îndrumare, el poate fi restabilit și poate beneficia de al 3-ea an de grație, depășirea acestui termen conducând, în mod automat, la exmatricularea definitivă a acestuia.

Pentru a accede în perioada de grație, studentul doctorand scrie cerere pe numele rectorului ASEM pentru acordarea unui an de grație. După emiterea ordinului de înmatriculare în anul de grație, doctorandul semnează *Contractul de finalizare și susținere a tezei de doctor în anii de grație*.

În perioada de grație studentul-doctorand nu poate beneficia de finanțare în baza grantului doctoral și nici de bursă individuală de doctorat, suportând cheltuielile în mod individual, în mărimea stabilită de Consiliul instituțional de dezvoltare strategică pentru perioada corespunzătoare. Cu jumătate din taxa de studii este remunerat conducătorul de doctorat în cazul în care susținerea publică a tezei de doctor se va încadra în perioada de grație stabilită.

La expirarea tuturor termenelor preconizate pentru susținerea tezei de doctor persoana exmatriculată poate, la dorință, să participe din nou la concursul de admitere la Școala doctorală, cu parcurgerea tuturor etapelor de desfășurare a studiilor. În acest caz, studiile pot fi efectuate doar în regim de taxă.

4.4. Exmatricularea din programul de studii doctorale

Exmatricularea din programul de studii doctorale poate avea loc în următoarele situații:

- solicitarea studentului-doctorand de a abandona studiile doctorale din motive personale;
- nepromovarea atestării anuale în urma neîndeplinirii activităților prevăzute în Planul individual de studii și cercetare pentru anul corespunzător;
- neachitarea taxei de studii în anii de bază (pentru doctoranzii înmatriculați în bază de taxă) sau în anii de grație;
- nerevenirea din concediul academic;
- prezentarea rezultatelor cercetării (referatelor științifice, articolelor științifice, tezei de doctor) cu conținut plagiat;
- nerespectarea normelor de conduită în raport cu colegii, conducătorul de doctorat sau membrii comisiei de îndrumare.

Studentii-doctoranzi exmatriculați până la expirarea Contractului de studii de doctorat (primii 3 sau 4 ani) din alte motive decât cele de neatestare pot fi restabiliți pe parcursul a cel mult, 3 ani. Ei vor trebui să respecte [Regulamentul școlii doctorale](#) și structura programului în vigoare la momentul readmiterii lor.

Studentilor-doctoranzi, neatestați pe motivul neîndeplinirii Planului individual de studii și cercetare sau a manifestării unui comportament cu abateri grave de la normele eticii științifice, nu li se oferă dreptul de restabilire la studiile de doctorat.

4.5. Limba de studiu și elaborare a tezei de doctor

Programul de pregătire bazat pe studii avansate și Programul individual de cercetare științifică se desfășoară în limba română. Doctoranzilor cu cetățenie străină și vorbitorii de limbă engleză sau rusă, li se oferă posibilitatea de elaborare a referatelor științifice și teza de doctor în aceste limbi, iar rezumatul la teza de doctor va fi elaborat și în limba română.

4.6. Structurarea programului de studii doctorale

Ciclul III de studii de doctorat, presupune efectuarea acestuia sub îndrumarea unui conducător de doctorat și consultanța a trei membri ai Comisiei de îndrumare.

Ca componente obligatorii atât pentru forma de învățământ cu frecvență sau frecvență redusă sunt:

- **Programul de studii avansate.**
- **Programul individual de cercetare științifică.**

Oportunitatea Programului de pregătire bazat pe studii avansate

Programul de pregătire bazat pe studii avansate este un instrument pentru îmbogățirea cunoștințelor studentului-doctorand, care îi servește pentru derularea în bune condiții a Programului de cercetare științifică și pentru dobândirea de competențe profesionale și transversale.

Programul se desfășoară în baza unui [Plan de învățământ](#), elaborat de departamentul de profil, în comun cu Școala doctorală și avizat de Consiliul coordonator și de calitate al Școlii doctorale, de Consiliul științific și de Senatul ASEM.

Conținutul Programului de pregătire bazat pe studii avansate

Programul de studii avansate la Școala doctorală ASEM cuprinde 8 unități de curs: 4 - obligatorii și 4 - opționale, care însumează 40 de credite de studii transferabile.

La dorință, studentul-doctorand se poate înscrie la mai multe cursuri opționale față de cele prevăzute în planul de învățământ, obținând dreptul de a le frecventa fără obligația de a îndeplini sarcini de examinare și *fără a obține ECTS suplimentare*. Totodată, el poate opta, suplimentar, pentru parcurgerea oricărui curs, la nivel de licență sau master, pus la dispoziție de ASEM, îngrădirea acestei opțiuni fiind interzisă.

Documentul operațional necesar parcurgerii cursurilor este *Curriculumul* unității de curs, elaborat în funcție de finalitățile stabilite pentru ciclul III de studii superioare și valențele formative ale cursului respectiv. Curriculumurile sunt puse la dispoziția studenților-doctoranzi de către titularii de curs pe platforma educațională [MOODLE al ASEM](#).

Caracteristicile Programului individual de cercetare științifică

Programul individual de cercetare științifică presupune:

1. Elaborarea și susținerea proiectului de cercetare științifică.
2. Elaborarea și susținerea a 3 referate științifice ce țin de tema tezei de doctor.
3. Participări la diverse manifestări științifice.
4. Publicarea de articole științifice.
5. Elaborarea tezei de doctor.

Parcurgerea acestui program permite acumularea a 140 credite transferabile de studii ([anexa 2](#) și [anexa 3](#)).

Responsabilitatea asupra structurii, conținutului și desfășurării Programului de cercetare științifică al studentului-doctorand *îi revine conducătorului de doctorat*.

Programul de cercetare științifică se realizează în cadrul departamentelor de profil, a centrelor de cercetare și în alte subdiviziuni ale ASEM.

5. PARCURGEREA PROGRAMULUI BAZAT PE STUDII AVANSATE

5.1. Durata și organizarea Programului de pregătire bazat pe studii avansate

Programul de pregătire bazat pe studii avansate se desfășoară doar pe parcursul primului an de studii doctorale (lunile noiembrie – iunie), pentru a nu afecta în mod negativ timpul studentului-doctorand dedicat Programului individual de cercetare științifică.

Activitățile didactice în cadrul Programului de pregătire, bazat pe studii avansate, se organizează în module, prin pregătire în componente de studiu (cursuri, seminare, laboratoare) și activități de pregătire individuală. Orarul derulării cursurilor se pune la cunoștința doctoranzilor din timp.

5.2. Evaluarea în cadrul Programului bazat pe studii avansate

Evaluarea rezultatelor învățării se realizează sub forma unor probe de tip, teste grilă sau examinare orală. Forma de desfășurare a examenului se aduce la cunoștința studenților-doctoranzi de către titularul de curs.

Pentru evaluarea prin intermediul subiectelor redacționale, studentul-doctorand va efectua sarcini individuale, cum ar fi redactarea unui material de sinteză, analiză critică, prezentare de studiu de caz sau alte sarcini prestabile, tangențiale temei și activităților de cercetare, unde se cere a fi prezentate în termenele stabilite și cu respectarea normelor etice de cercetare.

Pentru promovarea probelor de examinare studentul-doctorand, conform normelor instituționale, trebuie să obțină note nu mai mici de 8. Cei care obțin note mai joase, au posibilitatea să susțină proba de examinare repetat. Nota la examen trebuie să reprezinte aplicarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice dobândite în cadrul cursurilor obligatorii și opționale.

Studentul-doctorand poate contesta nota primită la proba de examinare prin completarea unei cereri de revizuire a notei, adresată directorului Școlii doctorale, care va transmite această cerere titularului cursului. Pe parcursul a 3 zile lucrătoare, titularul cursului ca urmare a reexaminării doctorandului, fie confirmă nota pusă anterior, fie o modifică în direcția creșterii/descreșterii.

Studenții-doctoranzi la învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă participă la cursuri și susțin probele de examinare conform unui grafic unic. Nepromovarea unor probe de examinare în primul an de studii doctorale atrage după sine exmatricularea studentului-doctorand sau transferarea susținerii examenului pentru anul următor cu achitarea creditelor pentru curs.

6. DERULAREA PROGRAMULUI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ INDIVIDUALĂ

6.1. Proiectul de cercetare științifică

Proiectul de cercetare are ca scop stabilirea aspectelor teoretice, metodologice și empirice ale tezei de doctor. El are menirea de a convinge asupra capacității și abilităților de cercetare ale studentului-doctorand de a pune în evidență contribuția personală la crearea noilor cunoștințe și viziuni.

Proiectul de cercetare, în volum de 6-10 pagini, trebuie să conțină următoarele componente cu referință la tema tezei:

- actualitatea și importanța investigării temei;
- problema de cercetare și întrebarea de cercetare (variantele inițiale);
- scopul și obiectivele cercetării;
- ipoteza de cercetare sau soluții posibile la problema de cercetare;
- tipul cercetării;
- unitățile de cercetare;
- metodele preconizate a fi utilizate la colectarea datelor;

- metodele preconizate a fi utilizate la analiza datelor;
- un minim de surse bibliografice relevante pentru tema tezei de doctor.

Proiectul de cercetare se cere a fi susținut de către studentul-doctorand în fața comisiei de îndrumare și a conducătorului de doctorat în perioada atestării anuale din anul 1.

6.2. Referatele științifice

Referatele științifice, în volum de circa 20-25 pagini, constituie părți ale conținutului tezei de doctor și permit ordonarea în timp și conținut a cercetării efectuate.

Referatul științific 1 trebuie să cuprindă o imagine a stării actuale a cunoașterii în domeniul temei tezei de doctor, el fiind axat pe elaborarea sintezei bibliografice și a cadrului teoretic-metodologic de referință. În cadrul acestui referat, contribuția studentului-doctorand va prezenta analiza critică a surselor bibliografice studiate, concretizarea problemei de cercetare și stabilirea cadrului conceptual-teoretic pe care se va baza cercetarea, aplicarea unei noi abordări, formularea unor noi concepții. Conținutul acestui referat va constitui fundamentul capitolului I din teza de doctor.

Referatul științific 2 va conține material empiric cu referință la domeniul de cercetare al tezei de doctor. Contribuția studentului-doctorand este de a analiza datele cu referință la obiectul cercetat, efectuarea unor analize comparative, identificarea tendințelor formate, delimitarea unor indicatori importanți pentru examinarea temei de cercetare. Conținutul referatului dat va sta la baza capitolului II din teza de doctor.

Referatul științific 3 prezintă rezultatele cercetării, întrunind analiza cantitativă și/sau calitativă a datelor colectate de studentul-doctorand și interpretarea lor, în vederea demonstrării veridicității ipotezei/ soluțiilor lansate de studentul-doctorand, a validității cercetării efectuate și fidelității datelor obținute. Contribuția studentului-doctorand constă în prezentarea noutății științifice – propunerea unor metode de cercetare noi sau perfecționarea celor existente, elaborarea unui model econometric, unei metodologii, etc. Conținutul referatului științific 3 va forma fundamentul capitolului III al tezei de doctor.

Fiecare dintre cele trei referate trebuie să respecte standardele de calitate solicitate unui demers de nivel academic și a standardelor de publicare într-o revistă din fluxul științific internațional. În plus, referatele științifice trebuie să fie redactate în conformitate cu cerințele Ghidului de redactare a tezelor de doctor a ANACEC.

Referatele științifice vor fi susținute de către studentul-doctorand în fața comisiei de îndrumare și a conducătorului de doctorat în perioada atestării anuale, această susținere fiind urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri pe marginea lor.

Referatele științifice se evaluează cu calificativele „suficient”, „bine”, „foarte bine” și „excelent”.

6.3. Creditele transferabile de studii doctorale

Programelor de studii superioare de doctorat, ciclul III, le corespund 180 de credite transferabile de studiu, rezultate prin cuantificarea efortului depus de studentul-doctorand la parcurgerea lor.

Aceste credite pot fi obținute prin:

- a) promovarea probelor de examinare la cursurile din cadrul Programului de studii avansate;
- b) elaborarea și susținerea rapoartelor științifice în fața conducătorului de doctorat și a membrilor comisiei de îndrumare;
- c) publicarea unor lucrări științifice (rezumate la conferințe, articole în reviste de specialitate, etc.);
- d) participarea la manifestări științifice naționale și internaționale cu comunicări ale rezultatelor cercetării;
- e) realizarea de stagii/mobilități de documentare și cercetare;
- f) obținerea de titluri de proprietate intelectuală;
- g) susținerea publică cu succes a tezei de doctor.

Numărul punctelor de credit transferabile pentru diferite activități este propus de Școala doctorală și avizat de Consiliul Coordonator și de Calitate al Școlii doctorale ASEM ([Anexa 2](#) și [Anexa 3](#)).

Echivalarea în credite a unui curs se face prin analiza conținutului curriculum-ului și a obligațiilor prevăzute pentru realizarea acesteia, cu acceptul titularului de curs.

Numărul acumulat de credite de studii transferabile condiționează promovarea studentului-doctorand în următorul an de studii.

6.4. Cerințe față de diseminarea rezultatelor științifice obținute

Una din legile cercetării științifice a devenit ”*Publish or Perish*”, care stă la baza concurenței între cercetătorii științifici și prezintă o modalitate importantă de diseminare a rezultatelor cercetării și a dării de seamă asupra activității științifice.

Diseminarea rezultatelor științifice de către studenții-doctoranzi poate fi efectuată sub următoarele forme:

1. Publicarea articolelor științifice originale sau de sinteză în reviste științifice de profil autohtone sau din străinătate.
2. Publicarea articolelor în culegerile conferințelor științifice naționale sau internaționale.

Conform prevederilor ANACEC, condiție minimal obligatorie pentru demararea procedurii de susținere a tezei de doctor este publicarea:

- a 3 articole științifice în minimum 2 reviste din bazele de date acceptate de ANACEC;
- a 2 articole în culegerile conferințelor științifice internaționale, din care 1 - în cadrul conferinței internaționale a doctoranzilor (IDSC) organizată în ASEM;

Cerință obligatorie este, ca cel puțin o publicație, să fie cu studentul doctorand în calitate de prim-autor sau unic autor.

6.5. Oportunități și restricții față de publicarea rezultatelor științifice obținute

ANACEC recunoaște drept publicații științifice doar cele care se încadrează în următoarele categorii:

- a) sunt publicate în Registrul revistelor științifice de profil din Republica Moldova;
- b) sunt publicate în reviste de peste hotare indexate în baze de date internaționale recunoscute de ANACEC;
- c) sunt publicate în culegerile manifestărilor științifice incluse în Registrul manifestărilor științifice din Republica Moldova;
- d) sunt publicate în culegerile manifestărilor științifice indexate în bazele de date internaționale recunoscute de ANACEC;
- e) nu sunt publicate în reviste sau manifestări științifice incluse în lista de publicații pseudoștiințifice.

În anul 2024 [Registrul revistelor științifice de profil din Republica Moldova](#) a inclus următoarele reviste cu problematică economică:

- [Economy and Sociology](#), cat B+ , INCE-ASEM;
- [Journal of Social Sciences](#), cat. B+, UTM;
- [Economica](#), cat. B, ASEM;
- [Eastern European Journal of Regional Studies](#), cat. B, ASEM;
- [Academos](#), cat. B., AȘM;
- [Intellectus](#), cat. B., AGEPI-ANACEC;
- [Relații Internaționale PLUS](#), cat. B, IREM;
- [Journal of Research on Trade, Management and Economic Development](#), cat. B, UCCM;
- [Administrarea Publică](#). cat. B., USM;
- [Economics, Social and Engineering Sciences EcoSoEn](#), cat.B, ULIM;
- [Vector European](#), cat. B., USEM.

În vederea confirmării titlurilor științifice, ANACEC recunoaște publicarea rezultatelor științifice ale doctoranzilor în următoarele [baze de date](#): [Web of Science](#), [SCOPUS](#), [ERIH+](#), [OAJI](#), [DOAJ](#), [GEEOL](#), [RePEc](#), [EGL](#), [GIF](#), [EBSCO Business Source](#), [ProQUEST](#), etc.

Criteriile-standard de selecție a lucrărilor științifice pentru publicare sunt următoarele:

- actualitatea și relevanța temei abordate;
- poziționarea temei în cadrul domeniului științific;
- claritatea și originalitatea ipotezelor de cercetare;
- fezabilitatea datelor;
- calitatea și obiectivitatea concluziilor;
- importanța rezultatelor obținute pentru dezvoltarea științei și activitatea practică;
- modul de structurare a materialului;
- calitatea referințelor bibliografice;
- calitatea stilului și a formei de prezentare;
- nivelul de expunere în limba engleză.

Revistele pot refuza publicarea articolelor dacă ele nu se încadrează în tematica revistei, nu sunt suficient de relevante pentru cititorii revistei, sau dacă autorii nu respectă totalitatea condițiilor publicării, etc. În acest caz, fie că articolul se transmite către altă revistă, fie că doctorandul - autor se adresează către redacția revistei cu rugămintea de a revizui decizia de refuz, dacă el este convins că s-a admis o eroare și că revista a publicat anterior articole pe tematica dată.

Nu sunt recunoscute și se resping publicațiile în revistele pseudoștiințifice (prădătoare), a căror caracteristici sunt următoarele:

- au drept scop principal câștigul financiar (taxe de 10-20 euro pentru atragerea mai multor articole);
- durata de acceptare și publicare este foarte scurtă, deoarece procesul de recenzare a manuscriselor lipsește sau este mimat;
- publică articole din multe domenii științifice;
- indică fals indexarea în baze de date;
- practică un marketing agresiv de atragere a publicațiilor.

În cazul publicațiilor deseori apare problema autoratului: pot fi coautori? este obligatoriu ca coautor să fie conducătorul de doctorat? poate doctorandul să publice doar sub propriul nume? Regula de bază este ca toți cei care au contribuit substanțial la apariția articolului să fie reflectați în calitate de coautori. Deseori, conducătorii de doctorat devin coautori grație efortului intelectual depus în ghidarea doctorandului și redactării minuțioase a articolului elaborat spre publicare, însă numele lor se plasează pe locul doi dacă contribuția de bază aparține doctorandului. Doctorandul poate publica și de unul singur dacă are suficientă experiență de publicare. Important este ca conducătorul de doctorat să fie pus la curent cu transmiterea articolului spre publicare, indiferent de faptul dacă el apare sau nu în calitate de coautor.

Creditele transferabile acordate pentru publicații sunt stabilite de Școala doctorală și aprobate de Consiliul coordonator și de calitate al Școlii doctorale, ele alcătuind:

- 20 ECTS pentru articol în reviste ISI (WoS, Scopus) științifică;
- 15 ECTS pentru articol în reviste BDI (baze de date internaționale);
- 10 ECTS pentru articol în reviste din Registrul național al revistelor de profil;
- 15 ECTS pentru articol în culegeri ale conferințelor înregistrate în WoS și Scopus;
- 10 ECTS pentru articol în culegeri ale conferințelor de peste hotare;
- 7 ECTS pentru articol în culegerea Conferinței științifice a doctoranzilor ASEM;
- 5 ECTS pentru articol în culegeri a altor conferințe din țară.

6.6. Costurile asociate publicării articolelor științifice

Unele reviste științifice publică articolele gratuit. Totuși, din cauza costurilor de editare care sunt de multe ori substanțiale, revistele pot percepe o serie de taxe: *taxă pentru transmiterea articolului; taxă pentru recenzarea articolului; taxă pentru publicarea articolului; taxă de publicare în sistem cu acces deschis; taxă pentru transmiterea către autor/ autori a unuia sau a mai multor exemplare ale revistei. Mărimea totală a acestor taxe poate varia de la 50 dolari/euro la câteva mii dolari/euro.* Aceste costuri sunt suportate de către doctoranzi.

6.7. Participări la conferințe științifice

Comunicarea rezultatelor cercetării prin expunerea lor orală în cadrul conferințelor științifice este la fel de importantă ca și obținerea lor. Ea este necesară pentru a le face cunoscute lumii științifice din domeniu și grupurilor interesate, pentru a primi o apreciere din partea acestora, a asigura schimbul de informații și a adera la rețele de cercetare.

Pentru comunicări științifice sunt stabilite următoarele credite transferabile:

- 7 ECTS pentru comunicare științifică în cadrul unui colocviu/seminar/workshop/ conferință organizate peste hotare;
- 5 ECTS pentru comunicare științifică în cadrul unui colocviu/seminar/workshop/conferință organizate în țară;
- 4 ECTS pentru prezentarea unui poster la manifestări științifice organizate peste hotare;
- 2 ECTS pentru prezentarea unui poster la manifestări științifice organizate în țară.

Conferințele științifice sunt identificate de către doctoranzi, conducătorii de doctorat și, la necesitate, recomandate de Școala doctorală ASEM. Costurile de participare la conferințe științifice sunt suportate de către doctoranzi.

6.8. Stagiile/Mobilitățile științifice

Stagiile/Mobilitățile științifice implică transferul doctorandului de la o instituție la alta, permițând acestuia de a activa într-un mediu diferit și a accepta un set diferit de provocări. Ele sunt disponibile, de obicei, la universități, instituții de cercetare, centre și laboratoare private. Există mai multe beneficii din participare la stagii științifice:

- obținerea accesului la bazele de date care lipsesc în ASEM (stagiul de documentare);
- posibilități de colectare a unor date pentru anumite situații de caz;
- facilități de cercetare avansată;
- extinderea și diversificarea setului de abilități, în primul rând analitice și de comunicare;
- aderarea la rețele de cercetare și obținerea posibilităților de colaborare științifică;
- acumularea de ECTS;
- îmbunătățirea CV-ului cu experiență obținută în străinătate.

Pentru realizarea stagiului științific este importantă problema finanțării lui. Stagiile doctorale sunt finanțate fie de organisme de finanțare, fie de instituția primitoare, fie de doctorand din propriile surse, fie de o combinație din cele menționate.

Pentru stagiile/mobilitățile științifice este prevăzut următorul număr de credite transferabile:

- 20 ECTS pentru stagiile/mobilitățile științifice de lungă durată în străinătate;
- 10 ECTS pentru stagiile/ mobilitățile științifice de scurtă durată în străinătate (de până la 1 lună)
- 5 ECTS pentru participare la o școală de vară (cu o durată nu mai mică de 3 zile).

Stagiile/Mobilitățile științifice sunt identificate de către doctoranzi, conducătorii de doctorat și, la necesitate, recomandate de Școala doctorală ASEM. Costurile de participare la stagiile/mobilitățile științifice sunt suportate de către doctoranzi sau acoperite din proiecte de mobilități.

7. EVALUAREA ANUALĂ A ACTIVITĂȚII DE CERCETARE A STUDENȚILOR-DOCTORANZI

7.1. Comisia de îndrumare a studentului-doctorand

Evaluarea activității de cercetare a studentului-doctorand este efectuată de către conducătorul de doctorat și Comisia de îndrumare. Necesitatea instituirii acestei comisii este dictată de următoarele motive:

- Fiecare membru al comisiei își oferă propriile cunoștințe și experiențe, poate aborda obiectul cercetării în mod original.
- Diferențierea abordărilor permite efectuarea unui studiu mai complex al temei, o înțelegere mai largă și profundă a problemei științifice abordate.
- O cercetare mai complexă sporește posibilitățile de elaborare a unei teze calitative și obținerii titlului de doctor în științe.
- Expertiza membrului comisiei contribuie la creșterea competențelor în cercetarea științifică, prin consiliere în diseminarea rezultatelor, promovarea la concursuri naționale/internaționale, alte forme de valorificare a rezultatelor științifice.

Comisia de îndrumare este constituită pentru fiecare student-doctorand pe întreaga perioadă de elaborare a tezei de doctor. Membrii ei trebuie să activeze atât pe încredere și respect reciproc, cât și pe principii de colaborare și flexibilitate (în cazul existenței unor viziuni diferite asupra anumitor aspecte ale tezei elaborate de studentul-doctorand ghidat). În caz de necesitate, componența nominală poate fi modificată la solicitarea conducătorului de doctorat sau a studentului-doctorand.

Comisia de îndrumare, propusă de conducătorul de doctorat, este reprezentată de 3 cercetători, personalități în domeniu, care dețin titlul științific, cu sau fără drept de a conduce teze de doctor.

În calitate de membri ai Comisiei de îndrumare se recomandă a fi selectate persoane cu interese și abilități complementare celor posedate de conducătorul de doctorat și conforme cu tema de cercetare a studentului-doctorand, care sunt disponibili pentru a participa la ședințele convocate și care nu se află în conflict de interese cu conducătorul de doctorat sau cu alți membri ai comisiei. Acești membri pot fi, preponderent, din cadrul ASEM sau din alte instituții de învățământ superior, de cercetare, instituții publice sau din sectorul real al economiei. Componența comisiei de îndrumare este propusă de către conducătorul de doctorat, avizată de Consiliul Coordonator și de Calitate a Școlii doctorale și aprobată de către Consiliul științific al ASEM.

Pe parcursul derulării programului de doctorat, membrii comisiei de îndrumare realizează anumite activități:

Tabel 1. Activități cheie ale membrilor comisiei de îndrumare

1. Monitorizarea îndeplinirii Planului individual de studii și cercetare de către studentul-doctorand în cadrul ședinței de atestare anuală.
2. Examinarea și evaluarea referatelor științifice și furnizarea de feed-back oral/ scris în timp util.

3. Oferirea studenților-doctoranzi sau conducătorului de doctorat a expertizei profesionale necesare soluționării dificultăților apărute în procesul de elaborare a tezei.
4. Constatarea, în cadrul unei ședințe speciale, a gradului de finalizare a tezei conform cerințelor prevăzute de actele normative și propunerea susținerii tezei în cadrul Comisiei de susținere publică, cu indicarea componenței nominale a acesteia.
5. Consolidarea relației conducător de doctorat – student-doctorand prin furnizare de consiliere și mediere.

Comisia de îndrumare se convoacă în ședințe la necesitate, dar nu mai rar de 1 dată în an. Este recomandabilă convocarea unei ședințe la 3 luni de la înmatricularea studentului-doctorand, în cadrul căreia membrii Comisiei se familiarizează reciproc și cu studentul-doctorand, acceptând Planul individual de studii și cercetare a acestuia.

7.2. Perioada și conținutul atestării anuale a studenților-doctoranzi

Anual, în **luna octombrie**, se desfășoară procedura de atestare a studenților-doctoranzi de către conducătorul de doctorat și membrii Comisiei de îndrumare.

Atestarea are loc în format de ședință cu participarea tuturor părților implicate și discutarea materialelor prezentate în tabelul 2.

Tabel 2. Materialele pentru atestare per ani de studii

Anul	Perioada	Materiale pentru atestare
I	octombrie	<ul style="list-style-type: none">• Îndeplinirea Planului de studii avansate• Proiectul de cercetare• Referatul științific 1
II	octombrie	<ul style="list-style-type: none">• Referatul științific 2 și 3 (fr)• Referatul științific 2 (f/r.)• Publicații în reviste științifice, în culegeri ale conferințelor și alte activități științifice.
III	octombrie	Teza de doctor finalizată sau varianta inițială a tezei(fr.) <ul style="list-style-type: none">• Referatul științific 3 (f/r)• Publicații în reviste științifice, în culegeri ale conferințelor și alte activități științifice.
IV	octombrie	<ul style="list-style-type: none">• Teza de doctor finalizată sau varianta inițială a tezei (f/r)• Publicații în reviste științifice, în culegeri ale conferințelor și alte activități științifice.

Școala doctorală ASEM transmite din timp conducătorilor de doctorat și doctoranzilor formularele necesare atestării.

Cu 10 zile înainte de ședința de atestare, studentul-doctorand transmite membrilor Comisiei de îndrumare raportul său de activitate și referatul științific, coordonat cu conducătorul de doctorat.

Ședința Comisiei de îndrumare nu este un examen, ci o discuție științifică și o expertiză colectivă, orientată spre evaluarea critică a rezultatelor științifice obținute de către studentul-doctorand. Acesta elaborează o prezentare de 15-20 minute asupra aspectelor-cheie ale referatului științific discutat, urmată de o sesiune de întrebări-răspunsuri. Membrii comisiei de îndrumare intervin cu comentarii constructive și sugestii necesare ameliorării conținutului materialelor prezentate.

Evaluarea referatului se face în baza criteriilor din **Fișa de evaluare a referatului științific (oferită de Școala doctorală)**. Moment important este depistarea blocajelor apărute în mersul cercetării și stabilirea sarcinilor pentru perioada ulterioară.

Ulterior, conducătorul de doctorat și Comisia de îndrumare completează și semnează formularul **Raportul comisiei de îndrumare (oferit de Școala doctorală)** pentru anul corespunzător de studii doctorale.

Studentii-doctoranzi cu frecvență sunt *atestați*, dacă acumulează, anual, 60 ECTS, iar cei cu frecvență redusă – dacă acumulează în primul an 60 ECTS, iar în anii următori câte 40 ECTS. În cazul neacumulării integrale a ECTS, studentul-doctorand este avertizat și poate fi atestat convențional, cu condiția că pe parcursul a 3 luni va lichida restanțele.

La expirarea acestor 3 luni, Comisia de îndrumare se va convoca repetat pentru a lua decizia finală – a reevalua progresul realizat de studentul-doctorand sau a propune directorului Școlii doctorale exmatricularea acestuia. Decizia privind atestarea/neatestarea studentului-doctorand este avizată de conducătorul de doctorat și de membrii comisiei de îndrumare și aprobată de directorul Școlii doctorale.

7.3. Documentele necesare a fi prezentate Școlii doctorale în urma atestării anuale

După finalizarea procesului de atestare, conducătorul de doctorat prezintă Școlii doctorale ASEM, pe suport de hârtie, următoarele documente:

1. Planul individual de studii și cercetare al studentului-doctorand completat și avizat de conducătorul de doctorat;
2. Referatul științific cu Fișa de evaluare a acestuia;
3. Raportul Comisiei de îndrumare, semnat de toți membrii participanți la ședință;
4. Fișa de evidență a orelor destinate ghidării, semnată de conducătorul de doctorat;
5. [Lista publicațiilor și comunicărilor științifice](#) ale studentului-doctorand (inclusiv în variantă electronică);
6. Fișa de evaluare a cursurilor obligatorii și opționale completată de studentul-doctorand (*doar pentru doctoranzii din anul 1*).

Formularele acestor documente sunt transmise spre completare studenților-doctoranzi și conducătorilor de doctorat la finele lunii septembrie al fiecărui an.

Neatestarea doctorandului trebuie să fie urmată de motive clar stipulate:

- neîndeplinirea Planului individual de studii și cercetare în termenele preconizate;
- comportament neconform eticii de cercetare, inclusiv admiterea plagiatului în rapoartele științifice, publicații și teza de doctor;

- pierderea contactului cu conducătorul de doctorat și cu Școala doctorală ASEM pentru o perioadă de 6 luni (cu excepția participării la stagii externe de lungă durată sau a concediului academic/ de îngrijirea copilului), etc.

În cazul pierderii contactului cu studentul-doctorand, acestuia i se trimit 2 scrisori pe adresa electronică la intervale de 2 săptămâni. Dacă în timp de o lună nu este primit nici un răspuns, se trimite a treia scrisoare prin care el este informat despre exmatriculare. Către 1 noiembrie al fiecărui an, directorul Școlii doctorale prezintă rectorului ASEM lista studenților-doctoranzi care au fost promovați în următorul an de studii, precum și lista persoanelor propuse spre exmatriculare în vederea emiterii ordinelor corespunzătoare.

8. DREPTURILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR SEMNATARE ALE CONTRACTULUI DE STUDII DOCTORALE

8.1. Drepturile și obligațiile studentului-doctorand

Pe parcursul derulării programului de studii superioare de doctorat, studentul-doctorand are o serie de drepturi și obligații, reflectate în tabelul 3.

Tabel 3. Ansamblul de drepturi și obligații ale studentului-doctorand

Drepturi	Obligații
<ul style="list-style-type: none"> • de a fie informat cu privire la conținutul studiilor de doctorat din cadrul Școlii doctorale ASEM; • de a beneficia de sprijinul și îndrumarea conducătorului de doctorat și a Comisiei de îndrumare; în cazul în care doctorandul realizează cercetări interdisciplinare sau în cotelă, el poate beneficia de coordonarea a doi conducători; • de a solicita schimbarea conducătorului de doctorat, în caz de necesitate; • de a beneficia de cunoștințele și abilitățile de bază necesare elaborării tezei de doctorat; • de a se înscrie, la dorință, la cursurile din cadrul ciclului I și II de studii superioare; • de a beneficia de baza logistică, Biblioteca științifică și echipamentele ASEM pentru efectuarea cercetărilor necesare și elaborarea tezei de doctorat; • de a participa la sesiunile de comunicări științifice organizate de ASEM sau alte instituții; • de a fi informat de mobilitățile naționale și internaționale; • de a lucra cu echipe de cercetători din cadrul ASEM; • de a realiza activități didactice prin cumul în cazul solicitării din partea departamentului; • de a solicita, pe motive întemeiate, întreruperea activităților de doctorat (concediului academic) sau acordarea anului de grație; • de a fi reprezentat în organele decizionale; 	<ul style="list-style-type: none"> • semnarea și respectarea Contractului de studii superioare de doctorat, iar în caz de necesitate – a acordurilor adiționale; • întocmirea, în comun cu conducătorul de doctorat, a Programului individual de studii și cercetare; • susținerea tuturor probelor de examinare din cadrul Programului de studii avansate; • respectarea termenelor de prezentare a proiectului de cercetare și a referatelor științifice; • participarea la manifestările științifice în vederea difuzării rezultatelor cercetării; • publicarea rezultatelor științifice în reviste academice de profil și lucrări ale conferințelor științifice; • menținerea legăturii permanente cu conducătorul de doctorat în scopul asigurării progreselor în cercetare; • luarea în considerare a criticilor și sugestiilor primite de la conducătorul de doctorat și membrii comisiei de îndrumare; • păstrarea respectului în comunicarea orală și scrisă față de conducătorul de doctorat și membrii Comisiei de îndrumare; • respectarea normelor etice de cercetare și disciplina instituțională; • achitarea, în termenele prevăzute, a taxei de studii (pentru doctoranzii cu finanțare non bugetară și cei din anii de grație);

Drepturi	Obligații
Consiliul coordonator și de calitate a Școlii doctorale, Consiliul științific și Senatul ASEM.	<ul style="list-style-type: none"> respectarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Școlii doctorale ASEM.

Studentii-doctoranzi au drept la contestații și reclamații, care pot să se refere la următoarele cazuri:

- revizuirea notei la un curs sau referat științific;
- revizuirea deciziei de neacordare a concediului academic sau de exmatriculare;
- calitatea serviciilor acordate la nivel de ASEM;
- calitatea resurselor de învățare oferite de titularii cursurilor obligatorii și opționale;
- comportamentul neadecvat al personalului Școlii doctorale;
- comportamentul neadecvat al conducătorului de doctorat sau al unui membru din comisia de îndrumare.

Nu pot fi contestate sau reclamate prevederile regulamentare privind studiile doctorale sau taxele de studii stabilite la nivel de ASEM din motivul că nu sunt de acord cu ele.

8.2. Drepturile și obligațiile conducătorului de doctorat

Conducătorul de doctorat are următoarele drepturi și obligații, reflectate în tabelul 4.

Tabelul 4. Ansamblul de drepturi și obligații ale conducătorului de doctorat

Drepturi	Obligații
<ul style="list-style-type: none"> • de a participa la competiția proiectelor în vederea obținerii granturilor doctorale finanțate de MEC; • de a selecta pretendentul la doctorat pentru o poziție vacantă pe care o deține; • de a îndruma simultan cel mult 5 studenți-doctoranzi aflați la diferite trepte ale studiilor doctorale; • de a propune Consiliului științific componența Comisiei de îndrumare; • de a monitoriza periodic activitatea de cercetare a studentului-doctorand; • de a promova spre susținere publică teza de doctor până la expirarea termenului studiilor doctorale, dacă sunt îndeplinite toate condițiile necesare; • de a solicita exmatricularea studentului-doctorand ghidat în cazul nerespectării de către acesta a obligațiilor care decurg din Planul individual de studii și cercetare sau din comportament etic neadecvat. 	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea domeniului în care ghidează studenții-doctoranzi; • cunoașterea normelor, cerințelor și criteriilor care se referă la organizarea/ ghidarea cercetării doctorale și promovarea tezei de doctor. • asigurarea ghidării științifice și deontologice calitative a fiecărui student-doctorand pe întreaga perioadă a programului de studii de doctorat; • sprijinirea mobilității studenților-doctoranzi și a activității lor de publicare-comunicare științifică; • organizarea ședințelor Comisiei de îndrumare și atestarea activității anuale a studenților-doctoranzi ghidați; • avizarea cererii de acordare a concediului academic sau de prelungire a studiilor doctorale în ani de grație; • informarea și obținerea acordului doctorandului în cazul atragerii acestuia în executarea unui proiect științific finanțat; • informarea și obținerea acordului doctorandului în cazul când careva aspecte din cercetarea

Drepturi	Obligații
	<p>acestuaia vor fi folosite în publicații științifice, aportul doctorandului fiind consemnat prin citare sau coautorat;</p> <ul style="list-style-type: none">• acordarea asistenței științifice masive în perioada de susținere a tezei de doctor;• păstrarea respectului în comunicările orale și scrise față de studentul-doctorand;

8.3. Responsabilitățile Școlii doctorale ASEM

Școala doctorală ASEM are următoarele responsabilități față de studenții-doctoranzi și de ASEM:

- elaborarea, în comun cu responsabilii de programe, a Planurilor de învățământ în conformitate cu obiectivele programelor de studii, astfel încât să se asigure o pregătire profesională în conformitate cu standardele educaționale în vigoare;
- înmatricularea candidaților care au reușit la concursul de admitere în limita granturilor obținute și a locurilor disponibile;
- organizarea procesului de semnare a contractelor de studii în anii de bază și anii de grație;
- asigurarea fiecărui student-doctorand cu un conducător de doctorat și cu o Comisie de îndrumare;
- asigurarea condițiilor adecvate de desfășurare a programului de studii doctorale;
- acordarea accesului studenților-doctoranzi la baza materială, logică și didactic-informațională a ASEM;
- asigurarea transparenței privind apelurile și ofertele destinate studenților-doctoranzi;
- organizarea diferitelor evenimente științifice, inclusiv a Conferinței științifice anuale a doctoranzilor și post doctoranzilor;
- organizarea și monitorizarea procesului de atestare a studenților-doctoranzi;
- monitorizarea îndeplinirii de către studenții-doctoranzi a obligațiilor lor financiare;
- organizarea procedurilor de demarare a susținerii publice a tezelor de doctor;
- eliberarea studenților-doctoranzi a actelor confirmative solicitate;
- eliberarea studenților doctoranzi a Certificatelor de absolvire a studiilor doctorale și a Diplomelor de doctor în științe.

9. RELAȚIA DOCTORAND - CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Relația doctorand – conducător este o relație specială, prin care trebuie să se formeze o legătură construită pe încredere și respect.

9.1. Rolul conducătorului de doctorat

Înainte de a selecta un conducător de doctorat este bine ca doctorandul să obțină răspuns la o serie de întrebări:

- Este acesta abilitat cu dreptul de a conduce teze de doctor?
- Va avea suficient timp pentru îndrumarea doctoranzilor?
- Poate accepta opinii divergente cu cele proprii?
- Examinează atent materialele transmise de către doctorand?¹

Pentru obținerea acestor informații doctoranzii se pot adresa pe site-urile departamentale, pe site-ul Școlii doctorale, pot contacta foștii și actualii doctoranzi ai conducătorului de doctorat.

La diferite etape de elaborare a tezei de doctor îndrumarea conducătorului de doctorat poate avea forme diferite, prezentate în tabelul 5.

Tabelul 5. Specificul activităților de îndrumare ale conducătorului de doctorat

<p>Etapa I</p> <p>Planificarea activității de cercetare și elaborarea problematicii cercetării</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Acordarea asistenței în planificarea programului de cercetare a studentului-doctorand prin completarea Planului individual de studii și cercetare al acestuia. - Consultarea studentului-doctorand în trasarea problematicii viitoarei cercetări, deoarece în multe cazuri tinerii cercetători au abilități de cercetare insuficiente și le este complicat să depisteze problema de cercetare, să formuleze scopul, obiectivele și ipotezele de cercetare. Paradoxul este acela că anume la această etapă se stabilește configurația ulterioarei cercetări. Dacă această configurație va fi greșită, pot fi pierduți ani de zile fără a obține un rezultat final calitativ. - Avizarea primei variante a planului tezei de doctor. - Monitorizarea parcurgerii Programului de studii avansate.
<p>Etapa II</p> <p>Consultarea aspectelor de conținut a referatelor științifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Avizarea listei surselor bibliografice prezentate de studentul-doctorand. - Ajustarea strategiilor de cercetare necesare a fi aplicate. - Orientarea doctorandului către cele mai eficiente metode de cercetare. - Recomandarea unităților de cercetare care ar putea furniza date necesare investigației. - Verificarea și evaluarea conținutului referatelor științifice/ capitolelor prezentate și oferirea sugestiilor de ameliorare/ ajustare/ completare. - Acordarea sprijinului în comunicarea și publicarea rezultatelor cercetării la conferințe și în reviste științifice.
<p>Etapa III</p> <p>Redactarea finală și susținerea tezei de doctor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza minuțioasă a logicii expunerii materialului pe parcursul tezei în ansamblu, obiectivelor trasate, ipotezelor formulate, legăturii dintre concluzii și introducere, noutății științifice, rezultatelor obținute din cercetare, conținutului rezumatului tezei de doctor. - Verificarea respectării riguroase a regulilor de redactare a tezei, inclusiv a lipsei elementelor de plagiere. - Confirmarea, prin aviz, a caracterului finalizat al tezei de doctor și a posibilității demarării procedurii de susținere a acesteia. - Propunerea, în comun cu membrii Comisiei de îndrumare, a componenței

¹ Beaud M L'art de la these. Paris, La decouverte, 2006, p.31

Comisiei de susținere publică.

- Acordarea asistenței în elaborarea prezentării tezei și a comportamentului doctorandului în cadrul procedurii de susținere în Comisia de îndrumare și în Comisia de susținere publică.

Conducătorul de doctorat oferă următoarele tipuri de sprijin:

- sprijin informațional, menționând când este necesar de a se opri, dacă se merge pe cale greșită sau de a continua, dacă se întrezărește o perspectivă interesantă în calea cercetării;
- sprijin evaluativ, oferind reacție pozitivă sau negativă la ideile și rezultatele cercetării;
- sprijin emoțional, încurajând doctorandul atunci când se confruntă cu un impas intelectual, fizic sau de neîncredere în forțele proprii.

9.2. *Feed-back-ul dintre doctorand și conducătorul de doctorat*

Chiar de la începutul activității de ghidare este important ca conducătorul de doctorat și studentul-doctorand să poarte o discuție sinceră asupra modului de conlucrare, inclusiv intensitatea feed-back-ului. Ședințele regulate pot fi săptămânale, lunare sau o dată la 2 luni. Bunele practici recomandă drept termen optimal ședințele lunare (cu excepția lunilor de vară). Este bine ca ele să fie programate la o zi și oră stabilită și să fie de o durată relativ fixă. În perioada redactării și susținerii tezei de doctor ședințele devin mai frecvente, pentru a respecta toate cerințele și procedurile legate de finalizarea și susținerea tezei de doctor conform termenilor.

Ședințele pot fi sub forma unor discuții orale sau în baza unor materiale transmise de către studentul-doctorand din timp. Este inadmisibilă practicarea transmiterii materialului care trebuie expertizat/ analizat de către conducător în ajunul ședinței programate.

Exemplu de bune practici pot servi ”fișele recapitulative”. Ele presupun că la câteva zile după ședința cu conducătorul de doctorat, studentul-doctorand transmite acestuia o mică fișă, în care sunt menționate data ședinței, tema abordată, criteriile și recomandările conducătorului de doctorat, data ulterioarei ședințe. Rolul fișei este dublu: pe de o parte, conducătorul poate verifica dacă recomandările sale au fost memorizate și înțelese de către studentul-doctorand; pe de altă parte, ea prezintă stabilirea unui conținut concret al ulterioarei ședințe – eliminarea repetărilor, delimitarea punctelor de dispută și a problemelor care necesită clarificări suplimentare. Totodată, fișele recapitulative permit o organizare mai bună a activității studentului-doctorand.

Agenda ședințelor este responsabilitatea studentului-doctorand. Anume el trebuie să informeze despre progresul atins, activitățile care urmează a fi efectuate și întrebările neclare apărute pe parcurs. Aceasta, însă, nu înseamnă a întreba conducătorul despre fiecare pas care urmează a fi efectuat în cadrul cercetării. Teza de doctor este o cercetare individual efectuată de către studentul-doctorand.

Uneori doctoranzii evită de a avea un feed-back regulat cu conducătorul de doctorat pe motivul că nu pot prezenta acestuia careva rezultate palpabile ale cercetării. Însă sensul feed-back-ului este nu atât rezultatul final, cât *dovada de realizare a unui progres*, fie el și foarte mic, în cercetarea efectuată: o nouă sursă de informare analizată, o abordare interesantă, careva date care ar

putea servi ca reper, etc. Convingerea că carul se mișcă și nu stă în loc este foarte importantă pentru ambele părți – atât pentru doctorand, cât și pentru conducătorul de doctorat.

Comunicarea prin e-mail nu este considerată în calitate de substituent absolut al ședinței față în față sau online. Excepție pot servi cazurile când conducătorul de doctorat este plecat în stagii peste hotare sau este accidentat/ bolnav sau când studentul-doctorand activează peste hotare.

Este important a recunoaște că oricât de prietenoasă ar putea deveni relația doctorand – conducător, ea trebuie să fie percepută ca academică, echidistantă și profesionistă. Conducătorul de doctorat are dreptul și obligația de a se expune critic, dar argumentat asupra demersului științific parcurs de studentul-doctorand. În acest caz conducătorul de doctorat și membrii Comisiei de îndrumare trebuie să fie priviți de studenții-doctoranzi în calitate de ”prieteni critici” și nu de ”șefi autoritari”.

Deoarece nu toate tezele de doctor pot atinge nivelul de excelență, calificativele tezelor oscilând de la ”*excellent*” la ”*suficient*”, conducătorul de doctorat nu trebuie să formuleze pentru studentul-doctorand ghidat cerințe care depășesc exagerat nivelul de pregătire a acestuia. Important devine a aprecia efortul depus și corespunderea conținutului și structurii tezei standardelor medii. Pe de altă parte, unii din studenții-doctoranzi excelenți nu ajung la etapa susținerii tezei de doctor, deoarece doresc să elaboreze o ”*teză a secolului*”. Teza de doctor nu este o capodoperă a vieții, ci o dovadă a însușirii meseriei de cercetător.

9.3. Dificultăți de comunicare și modalități de mediere a conflictelor

Respectul, încrederea și corectitudinea sunt elemente esențiale ale relației doctorand – conducător de doctorat. Apariția tensiunilor și conflictelor dintre conducătorul de doctorat și studentul-doctorand poate avea multiple cauze. Acestea includ, dar nu se limitează la:

- așteptări diferite din partea conducătorului și cea a studentului-doctorand privind modul și rezultatele ghidării;
- modul de comunicare și neacceptarea stilului de conducere;
- divergențe de abordare științifică a temei investigate;
- lipsa competențelor de cercetare la doctoranzi;
- aspecte legate de dreptul de autor și proprietatea intelectuală asupra rezultatelor cercetării;
- aderarea clandestină la un alt conducător, ce poate provoca tensiuni între diferiți conducători de doctorat;
- indisponibilitatea conducătorului pe motiv de boală sau deplasare teritorială, ce influențează calitatea ghidării științifice;
- refuzul neîntemeiat al conducătorului de a admite teza de doctor spre susținere;
- cazuri de lipsă de respect și hărțuire.

Prevenirea și gestionarea conflictelor permit eliminarea efectelor negative și găsirea unor soluții plauzibile. Principiile pe care se bazează soluționarea eficientă a conflictelor sunt:

- respectarea regulamentelor Școlii doctorale ASEM;
- recunoașterea drepturilor și responsabilităților părților implicate, înscrise în Contractul de studii doctorale;

- manifestarea demnității și a respectului reciproc;
- soluționare locală: este preferabil ca litigiile să fie soluționate informal și la cel mai scăzut nivel instituțional posibil.

Bunele practici internaționale și experiența ASEM recomandă câteva etape de soluționare a conflictelor apărute, reflectate în tabelul 6.

Tabelul 6. Modalități de soluționare a conflictului doctorand – conducător de doctorat

1. Întâlnire neformală între studentul-doctorand și conducătorul de doctorat

Se stabilește o întâlnire informală față în față sau prin videoconferință pentru a discuta sincer dificultățile academice sau comunicaționale apărute și a evita careva neînțelegeri de comunicare. Discuția se poartă cu orientare la obstacolele în calea progresului doctorandului și încercările acestuia de a le depăși, suportul solicitat de la conducătorul de doctorat, reacțiile conducătorului de doctorat la situația creată. După articularea problemei/ problemelor existente, se încearcă a găsi soluții care ar satisface ambele părți. Găsirea unei soluții adecvate poate necesita uneori anumite negocieri bazate pe compromis reciproc. În caz că se ajunge la un acord, planul de redresare a situației este agreeat și semnat de către conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

2. Mediere la nivelul Comisiei de îndrumare

Dacă conflictul nu este soluționat la nivelul acordului informal, el se discută în cadrul Comisiei de îndrumare ca organ intern de mediere a conflictelor. Ședința Comisiei de îndrumare poate fi convocată separat de către conducătorul de doctorat, de către doctorand sau este organizată o ședință comună a părților aflate în conflict. În caz că medierea aplanează conflictul, planul de redresare a situației este semnat de către conducătorul de doctorat, doctorand și de membrii Comisiei de îndrumare. Dacă compromisul nu este atins, medierea se transferă la nivelul Consiliului coordonator și de calitate a Școlii doctorale.

3. Mediere la nivelul Consiliului coordonator și de calitate a Școlii doctorale

În caz de nesoluționare a conflictului în cadrul comisiei de îndrumare, directorul Școlii doctorale, în baza cererii primite de la părțile implicate, convoacă ședința Consiliului coordonator și de calitate a Școlii doctorale pentru a găsi o soluție plauzibilă. În cadrul ședinței vor fi examinate explicațiile în scris oferite de doctorand, de conducătorul de doctorat și de membrii comisiei de îndrumare. În caz că soluția este găsită, se întocmește raportul de conciliere, care va fi semnat de toate părțile participante în discuție. Dacă compromisul nu este atins, cererea de mediere a conflictului este transmisă Comisiei de etică a ASEM. Recomandarea Comisiei de etică a ASEM este considerată, la nivel instituțional, definitivă.

10. PROCEDURILE DE SUSȚINERE A TEZEI DE DOCTOR

10.1. Caracteristicile tezei de doctor

Teza de doctor este o lucrare științifică originală, elaborată în baza propriilor cercetări științifice, care conține rezultate teoretice și practice noi și reprezintă o condiție legală pentru obținerea titlului științific de doctor. Ea constituie rezultatul final al realizării și valorificării cercetărilor științifice efectuate la o anumită temă în cadrul studiilor de doctorat.

Pretendentul la titlu științific este autorul tezei și își asumă corectitudinea datelor și informațiilor prezentate, precum și a opiniilor și demonstrațiilor incluse în lucrarea științifică susținută. Conducătorul tezei răspunde împreună cu autorul lucrării de respectarea standardelor de calitate și de etică profesională, inclusiv de asigurare a originalității conținutului.

Teza trebuie să conțină material demn de publicat și să fie prezentată într-un format consistent și limbaj academic.

Teza este însoțită de un rezumat, care conține repererele conceptuale ale cercetării, ideile și concluziile principale ale tezei, dezvăluie aportul autorului la realizarea investigațiilor, locul lor în contextul cercetărilor de specialitate din țară și din lume, noutatea științifică și importanța practică a rezultatelor obținute.

10.2. Structura și volumul tezei de doctor

Teza conține partea preliminară, partea principală și partea complementară. Volumul părții principale a tezei de doctor va constitui 140-150 pagini pentru științele economice. Volumul materialului ilustrativ (figuri și tabele) nu va depăși 30% din volumul părții principale. Volumul părții complementare nu se limitează, dar, în caz de depășire a volumului total al tezei de 350 pagini, se copertează separat.

Structura și volumul tezei de doctor, recomandat de ANACEC, este prezentat în tabelul 7.

Tabelul 7. Structura și volumul recomandat al tezei de doctor

Nr d/o	Denumirea elementului	Volumul recomandat al tezei, pagini, format A4, font 12, interval 1,5
PARTEA PRELIMINARĂ		
1.	Foaia de titlu	1
2.	Foaia privind dreptul de autor	1
3.	Cuprins	1-3
4.	Adnotare (în limba română, engleză și rusă)	3
5.	Lista tabelelor	nu se limitează
6.	Lista figurilor	nu se limitează
7.	Lista abrevierilor	nu se limitează
PARTEA PRINCIPALĂ		
8.	Introducere	7-10
9.	Analiza situației în domeniul tezei (denumirea concretă a capitolului 1)	25-30 (1 capitol)
10.	Capitolele de bază (denumire concretă a capitolelor)	80/100 (2-5 capitole)
11.	Concluzii și recomandări	3-6

PARTEA COMPLEMENTARĂ		
12.	Bibliografie	nu se limitează
13.	Anexe	nu se limitează
14.	Declarația privind asumarea răspunderii	1
15.	CV-ul pretendentului	1-2

Volumul tezei și al unor capitole poate fi diferit de cel din tabelul 1, atunci când este argumentat prin specificul domeniului științific și/sau al temei cercetate.

În conformitate cu actele normative în vigoare, procedura de susținere a tezei de doctor presupune următoarele etape:

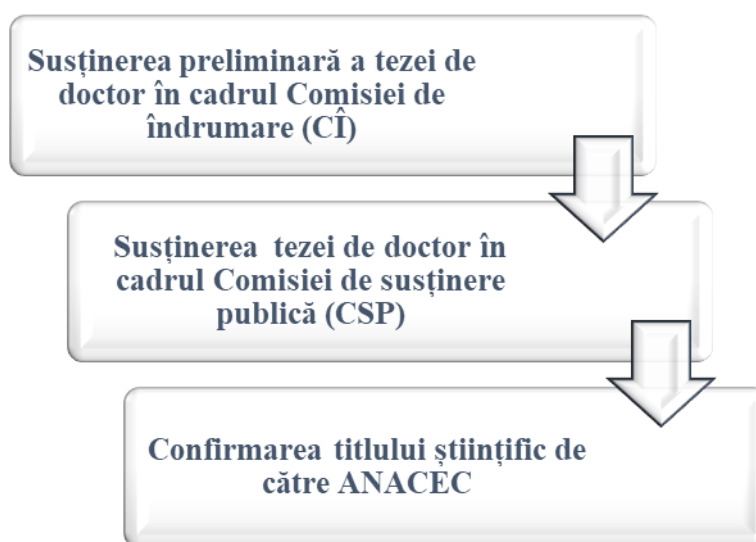

Figura 1. Etapele de susținere a tezei de doctor

10.3. Susținerea preliminară a tezei de doctor în cadrul Comisiei de îndrumare

În urma finalizării cu succes a studiilor de doctorat și acumulării a 140 credite transferabile, pretendentul la titlul științific de doctor depune la Școala doctorală Dosarul cu următorul set de acte:

- [cererea privind demararea susținerii preliminare](#) a tezei de doctor în cadrul Comisiei de îndrumare pe numele directorului Școlii doctorale;
- [avizul conducătorului/conducătorilor](#) de doctorat privind finalizarea și calitatea tezei prezentate spre susținere;
- extrasul din procesul-verbal al Consiliului științific ASEM cu privire la aprobarea temei, a conducătorului științific și a membrilor Comisiei de îndrumare;
- copia certificatului de absolvire a studiilor superioare de doctorat cu creditele acumulate;
- [lista publicațiilor științifice semnată de autor](#) și certificată de secretarul științific ASEM;
- teza de doctor;
- proiectul rezumatului tezei de doctor în limba română (în volum de până la 35 pagini);

- un raport de similitudini privind lipsa elementelor constitutive ale unui plagiat.

Directorul Școlii doctorale ASEM analizează dosarul pretendentului și, dacă se constată că acesta corespunde cerințelor regulamentare, îl transmite Comisiei de îndrumare care, în termen de nu mai mult de 1 lună, efectuează expertiza tezei și convoacă ședința de examinare preliminară a acesteia. La ședință participă și conducătorul de doctorat, iar la dorință și alte persoane interesate sau cu experiență în domeniu.

În cadrul ședinței Comisiei de îndrumare pretendentul la titlul științific prezintă un raport detaliat (30-40 min), în care:

- expune conținutul tezei, evidențiind actualitatea, noutatea științifică, semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării, aprobarea rezultatelor și locul lor în contextul cercetărilor de profil din țară și din lume, concluziile și recomandările făcute, publicațiile la tema tezei;
- prezintă materialele ce confirmă autenticitatea datelor primare (chestionare complete, interviuri înscrise, observări înregistrate, experimente realizate).

Fiecare membru al Comisiei de îndrumare își expune imparțial obiecțiile și opiniile referitor la valoarea tezei într-un [Aviz individual \(recenzie\)](#) și completează [Formularul evaluării tezei de doctor](#), care ulterior este generalizat într-un document unic (**Aviz comun al Comisiei de îndrumare și Formularul evaluării tezei de doctor**). În funcție de punctajul acumulat pe baza completării lui, membrii Comisiei vor adopta una din următoarele decizii asupra valorii tezei:

- teza este apreciată ca bună și se recomandă spre susținere în Comisia de susținere publică, dacă punctajul acumulat este cuprins între 71 -75;
- teza este apreciată ca bună și se recomandă spre susținere în Comisia de susținere publică cu condiția efectuării de către pretendent a modificărilor necesare, dacă punctajul acumulat este cuprins între 61 – 70;
- teza este apreciată la nivel suficient, necesită modificări substanțiale, după care urmează reexaminarea ei la ședința repetată a Comisiei de îndrumare, dacă punctajul acumulat este cuprins între 46 - 60;
- teza este executată la limita de jos a cerințelor, necesită revizuire majoră; ea poate fi prezentată spre reexaminare nu mai devreme decât peste jumătate de an, dacă punctajul acumulat este cuprins între 31 – 45.

Conducătorul de doctorat propune componența nominală a Comisiei de susținere publică pentru a fi discutată și avizată de membrii Comisiei de îndrumare. Comisia de susținere publică trebuie să fie alcătuită din cel puțin 5 membri:

- președintele, ca reprezentant al ASEM;
- conducătorul de doctorat;
- cel puțin 3 referenți oficiali specialiști în domeniu: 1 membru al Comisiei de îndrumare și 2 membri din afara ASEM.

Membrii Comisiei de susținere publică trebuie să posede, în momentul când se examinează teza de doctor, titlul de doctor în științe și cel puțin funcția științifică-didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific coordonator, ori calitatea de conducător de doctorat în țară sau în străinătate.

Urmare a ședinței, Comisia de îndrumare elaborează [Avizul Comisiei de îndrumare privind demararea procesului de susținere publică a tezei de doctor](#), ce va cuprinde acordul semnat al

membrilor Comisiei și sugestiile acestora privind ameliorarea unor aspecte ale tezei prezentate de pretendentul la titlul științific. În cazul în care teza evaluată a acumulat punctajul între 61 – 70, **Avizul** este semnat după verificarea modificărilor efectuate de pretendent (informație sub formă de tabel privind luarea în considerare a observațiilor și varianta tezei care va include modificările efectuate). Termenul de valabilitate a avizului **Comisiei de îndrumare este de 1 an.**

Toate formularele necesare organizării ședinței Comisiei de îndrumare sunt oferite din timp studentului doctorand de către Școala doctorală ASEM.

În situații extraordinare (pandemie, etc.) este acceptată examinarea preliminară a tezei de doctor în regim online, cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- a) examinarea tezei în prezența fizică a pretendentului și a conducătorului de doctorat;
- b) prezența online a celorlalți membri ai Comisiei de îndrumare și a persoanelor care doresc să participe la ședința de examinare a tezei, utilizând instrumentele de comunicare online;
- c) lista de prezență la ședință a membrilor Comisiei de îndrumare trebuie să fie înlocuită cu înregistrarea audiovideo pe suport electronic a ședinței sau cu o altă dovadă a participării online a membrilor la examinarea tezei.

10.4. Examinarea și avizarea dosarului de susținere a tezei de către Consiliul coordonator și de calitate a Școlii doctorale și de Consiliul științific ASEM

În urma susținerii cu succes a tezei de doctor în cadrul Comisiei de îndrumare, pretendentul la titlul științific prezintă spre examinarea Consiliului coordonator și de calitate a Școlii doctorale un Dosar cu acte care confirmă îndeplinirea tuturor condițiilor necesare demarării susținerii publice a tezei de doctor.

Dosarul va include următoarele informații:

- CV-ul pretendentului la titlul științific;
- extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului științific ASEM cu privire la aprobarea temei tezei de doctor, a conducătorului de doctorat și a membrilor Comisiei de îndrumare;
- copia certificatului de absolvire a studiilor superioare de doctorat cu creditele acumulate;
- lista publicațiilor științifice la tema tezei a pretendentului la titlul științific avizată de secretarul științific al ASEM;
- avizul de acceptare a tezei de doctor din partea conducătorului de doctorat;
- avizele membrilor Comisiei de îndrumare și Formularul evaluării tezei de doctor a acestora;
- procesul-verbal, Avizul pozitiv al Comisiei de îndrumare privind susținerea preventivă a tezei de doctor și Formularul generalizat al evaluării tezei de doctor;
- informația privind luarea în considerare a sugestiilor membrilor comisiei de îndrumare (sub forma unui tabel);
- actele de implementare a rezultatelor cercetării;
- varianta succintă a [Raportului de similitudini cu Rezoluția la raport](#) privind lipsa elementelor constitutive ale unui plagiat;

- componența Comisiei de Susținere Publică, informații privind competențele profesionale ale membrilor CSP;
- teza de doctor;
- rezumatele tezei de doctor în limba română și engleză (pentru tezele de doctor scrise în limba rusă, rezumatul la teză va fi în limba rusă, engleză și română).

Dosarul cu actele necesare demarării procedurii de organizare a susținerii tezei de doctor este transmis, de către Școala doctorală, spre avizare, Consiliului Coordonator și de Calitate a Școlii doctorale ASEM.

În urma examinării Dosarului de susținere, membrii Consiliului Coordonator și de Calitate a Școlii doctorale ASEM avizează pozitiv sau negativ dosarul prezentat. Atenție deosebită se acordă listei publicațiilor și a componenței Comisiei de susținere publică. În cazul avizării pozitive a Dosarului, acesta este transmis spre examinare și aprobare Consiliului științific ASEM.

În cadrul ședinței Consiliului științific ASEM, Dosarul pretendentului la titlul științific este examinat și luată decizia:

- a) de a aproba Dosarul de susținere publică;
- b) de a aproba componența Comisiei de susținere publică în formatul propus sau cu unele modificări;
- c) de a respinge Dosarul sau componența Comisiei de susținere publică.

În cazul aprobării Dosarului și a componenței CSP, președintele Consiliului științific întocmește un demers către rectorul ASEM privind emiterea Ordinului de demarare a susținerii publice a tezei de doctor și constituirea comisiei de susținere publică.

Emiterea ordinului rectorului ASEM semnalează demararea oficială a etapei de susținere publică a tezei de doctor și oficializarea Comisiei de Susținere Publică. Durata ei de împuternicire este e 6 luni. La solicitarea întemeiată a pretendentului, această durată poate fi prelungită pentru un termen de 9 luni. În cazul în care pretendentul la titlul științific se află peste hotare, iar deplasarea în Republica Moldova presupune autoizolare în carantină, perioada de examinare și de organizare a susținerii tezei se prelungește automat până la încetarea acestor restricții.

10.5. Susținerea tezei de doctor în cadrul Comisiei de susținere publică (CSP)

Primul pas în demararea susținerii publice a tezei de doctor este transmiterea de către pretendentul la titlul științific a tezei și rezumatului științific membrilor Comisiei de susținere publică. Peste ceva timp, președintele Comisiei convoacă o ședință organizatorică la care se discută posibilitatea, ziua, ora și locația convocării ședinței de susținere publică a tezei de doctor, precum și permisiunea de editare a rezumatelor tezei în limba română și engleză.

Cu cel puțin 30 zile înainte de susținere, pretendentul la titlul științific transmite un exemplar de teză copertată și câte un exemplar de rezumat în limba română și engleză Bibliotecii științifice ASEM. Varianta electronică a tezei și rezumatelor se expediază pentru a fi plasată pe Repozitoriul ASEM. Tot atunci sunt expediate către ANACEC: cererea către ANACEC, varianta electronică (format pdf) a tezei, rezumatele științifice în 2 limbi (pentru a fi plasate pe site-ul respectiv pe durata unui an de zile) și varianta html deplină a raportului de similitudini asupra tezei de doctor obținut prin programul Sistemantiplagiat.ro.

Susținerea publică a tezei este precedată de examinarea ei minuțioasă de către referenții oficiali, care sunt obligați să pună la dispoziția pretendentului un aviz/referat, cu cel puțin 12 zile, înainte de susținerea publică.

Avizul/referatul, în volum de 3-5 pagini, trebuie să reflecte opinia referenților cu privire la: elementele obligatorii pentru teza de doctor, inclusiv corespunderea dintre conținutul tezei și lucrările publicate, aprecieri generale și analitice, precum și erorile depistate în teză. În avizul/referatul referentului oficial nu se recomandă includerea unor fragmente din teza pretendentului. Teza de doctor poate fi înaintată spre susținere și în cazul unor avize negative ale referenților oficiali dacă pretendentul la titlul științific nu-și reține teza.

Cu cel puțin 10 zile înainte de susținerea publică a tezei, pe site-ul ASEM este plasat un aviz care informează specialiștii din domeniu referitor la data, ora și locul susținerii publice a tezei, tema tezei de doctor și autorul ei, conducătorul/ conducătorii de doctorat și membrii Comisiei de susținere publică (CSP), principalele elemente de noutate științifică, locul unde textul integral al tezei și rezumatul ei pot fi consultate în format digital.

Pentru ședința de susținere publică a tezei de doctor pretendentul la titlul științific depune dosarul cu următoarele acte:

- CV-ul pretendentului la titlul științific;
- Ordinul Rectorului ASEM privind susținerea tezei de doctor și a componentei CSP;
- Copia certificatului de absolvire a studiilor superioare de doctorat;
- Lista lucrărilor științifice publicate la tema tezei de doctor;
- Procesul-verbal și Avizul pozitiv al Comisiei de îndrumare privind susținerea preventivă a tezei de doctor;
- Informația privind luarea în considerare a sugestiilor membrilor comisiei de îndrumare (sub forma unui tabel);
- Avizul conducătorilor de doctorat;
- [Informațiile privind membrii CSP](#) cu lucrările științifice publicate ale acestora;
- Avizele referenților oficiali, semnate de aceștia;
- Avizele la rezumatul tezei de doctor;
- Raportul de similitudini (variantea scurtă) și Rezoluția privind lipsa elementelor constitutive ale unui plagiat;
- Adeverința de depunere a unui exemplar tipărit de teză și a rezumatului în fondul Bibliotecii științifice și în Repoziitoriul ASEM.
- Procesul-verbal al ședinței preliminare a CSP la care a fost autorizată publicarea rezumatului științific și stabilită data susținerii publice a tezei;
- Buletinul de identitate a pretendentului la titlul științific;
- Actele de implementare a rezultatelor cercetării;
- Decizia Consiliului științific ASEM privind aprobarea temei tezei de doctor, a conducătorului științific și a membrilor Comisiei de îndrumare;
- Teza de doctor copertată;
- Rezumatul tezei de doctor în limba română și o limbă de circulație internațională.

Susținerea publică a tezei poate avea loc în prezența tuturor membrilor CSP sau în lipsa motivată doar a unuia dintre ei, dacă acesta a prezentat aviz favorabil și fișa de vot completată preliminar. Avizul referentului absent se va citi integral în ședința de susținere a tezei. Prezența cetățeanului străin în calitate de referent oficial poate fi asigurată în regim online.

Președintele CSP prezintă publicului componența comisiei de doctorat menționând, succint, competența fiecărui membru în domeniul de referință și indicând actele prezentate în dosarul pretendentului la titlul științific de doctor.

Pretendentul la titlul științific prezintă, pe parcursul a 20-25 minute, rezultatele cercetării, după care urmează o sesiune de întrebări-răspunsuri la teza examinată.

CSP asigură, prin dezbateri științifice în cadrul susținerii publice, examinarea obiectivă și exigentă a tezei de doctor și poartă întreaga răspundere pentru deciziile luate. În cazul în care un membru al CSP identifică abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică sau parvin sesizări din partea unor persoane terțe, membrii comisiei de doctorat sunt obligați să ia următoarele măsuri:

- a) să sesizeze Comisia de etică a ASEM pentru analiza și soluționarea cazului;
- b) să propună acordarea calificativului „Nesatisfăcător”.

În urma susținerii publice a tezei, CSP decide prin vot deschis, fără prezența pretendentului și a publicului, asupra calificativului pe care urmează să îl atribuie tezei de doctor: „Excelent”, „Foarte bine”, „ Bine”, „Satisfăcător” sau „Nesatisfăcător”. Bază a deciziei servește [Fișa de evaluare a tezei de doctor în cadrul CSP](#).

Dacă aprecierile asupra tezei de doctor permit atribuirea unuia dintre calificativele ”Excelent”, „Foarte bine”, „ Bine” sau „Satisfăcător”, CSP propune acordarea titlului științific de doctor. Decizia se ia în baza votului deschis a cel puțin 2/3 a membrilor CSP. În cazul atribuirii calificativului „Nesatisfăcător” CSP, în baza argumentelor aduse de către membrii comisiei, precizează elementele de conținut care urmează a fi ajustate sau completate în teza de doctor și stabilește posibilitatea unei susțineri repetate, dar nu mai devreme de 6 luni de la data primei ședințe de susținere a tezei. A doua susținere publică a tezei are loc în fața aceleiași CSP. În cazul în care și la a doua susținere se obține calificativul „Nesatisfăcător”, pretendentului la titlul de doctor i se refuză conferirea acestui titlu în mod definitiv.

CSP întocmește **Decizia CSP**, prin care se conferă titlul științific de doctor și se solicită confirmarea deciziei de către Senatul ASEM. În caz de acceptare, Senatul ASEM se adresează ANACEC cu un Demers pentru confirmarea titlului științific acordat.

Susținerea publică a tezei de doctor este înregistrată pe YouTube și plasată pe platforma ISDI.

În situații extraordinare (pandemie) se permite susținerea tezei de doctor în cadrul CSP în regim online, cu următoarele condiții:

- d) examinarea tezei în prezența fizică a pretendentului, a președintelui CSP și a conducătorului de doctorat;
- e) prezența online a celorlalți membri ai CSP și a persoanelor care doresc să participe la ședința de susținere a tezei, utilizând instrumentele de comunicare online;
- f) plasarea prealabilă a link-ului la care poate fi urmărită susținerea online a tezei pe pagina ASEM și transmiterea către ANACEC.

Toate formularele necesare susținerii publice a tezei de doctor sunt transmise din timp de către Școala doctorală pretendentului la titlu științific.

În termen de 5 zile de la susținerea publică a tezei de doctor, pretendentul la titlul științific este obligat să depună un exemplar al tezei și a rezumatelor la teză în fondul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, cu obținerea adeverinței corespunzătoare.

10.6. Confirmarea titlului științific de către ANACEC

Dosarul pentru confirmarea titlului științific acordat este depus la cancelaria ANACEC, la care se anexează:

- Demersul ASEM privind confirmarea titlului științific de doctor în științe;
- Decizia Senatului ASEM de a conferi titlul științific semnată de rectorul ASEM;
- Teza de doctor;
- Rezumatul tezei în limba română și într-o limbă de circulație internațională;
- Procesul-verbal al susținerii publice a tezei de doctor, semnat de președintele CSP;
- [Declarația semnată de pretendent și de conducătorul științific](#) privind asumarea răspunderii cu privire la asigurarea originalității conținutului tezei, precum și a respectării standardelor de calitate și de etică profesională;
- Lista publicațiilor a pretendentului la tema tezei de doctor;
- Curriculum vitae al pretendentului (tip Europass);
- Informații privind competențele profesionale ale membrilor CSP;
- Copii ale rapoartelor/referatelor/avizelor referenților oficiali, membri ai CSP;
- Avizele la rezumatul tezei de doctor;
- Raportul de similitudini succint și rezoluția privind lipsa elementelor constitutive ale unui plagiat;
- Înregistrarea video a susținerii publice a tezei pe suport electronic;
- Copia actului de identitate al pretendentului;
- Alte documente, la decizia ASEM:
 - ✓ Decizia Consiliului științific ASEM privind aprobarea temei tezei de doctor, a conducătorului științific și a membrilor Comisiei de îndrumare;
 - ✓ Copia certificatului de absolvire a studiilor superioare de doctorat cu creditele acumulate;
 - ✓ Procesul-verbal și Avizul Comisiei de îndrumare privind susținerea prealabilă a tezei de doctor;
 - ✓ Avizele membrilor Comisiei de îndrumare și a Conducător(ului/ilor) de doctorat;
 - ✓ Formularul de evaluare a tezei în cadrul Comisiei de îndrumare;
 - ✓ Ordinul Rectorului ASEM privind aprobarea CSP a tezei de doctor;
 - ✓ Lista de prezență membrilor CSP a tezei de doctor și Lista specialiștilor invitați;
 - ✓ Fișa de evaluare a tezei de doctor de către membrii CSP a tezei de doctor;
 - ✓ Procesul-verbal privind rezultatele votării membrilor CSP a tezei de doctor;

- ✓ Adeverințele prin care se confirmă depunerea tezei și a rezumatelor tezei în fondurile Bibliotecii naționale și Bibliotecii Științifice ASEM și în format electronic în Repoziitoriul ASEM (irek.ase.md);
- ✓ Certificatele/Actele implementării rezultatelor cercetării.

Responsabilitatea pentru corectitudinea și plenitudinea actelor incluse în Dosarul de confirmare a titlului științific o poartă pretendentul la titlul științific, conducătorul și președintele CSP.

Dosarul de confirmare a titlului științific este înregistrat la ANACEC și transmis Direcției evaluare în cercetare și inovare, care, după o examinare primară privind completitudinea lui, îl transmite Comisiei de experți a ANACEC. Această comisie examinează teza de doctor și publicațiile științifice sub aspectul respectării rigorii științifice și normelor etice în cercetare. Ea formulează concluzii privind corespunderea tezei standardelor de calitate și validează sau invalidează (în direcția creșterii sau descreșterii) calificativul atribuit tezei de doctor de către CSP. Aceste decizii sunt transmise Secției de profil și, ulterior, Consiliului de conducere al ANACEC.

Consiliul de conducere al ANACEC în baza propriilor aprecieri, a propunerilor secțiilor de profil, a comisiilor de experți, a experților independenți confirmă sau respinge decizia Senatului ASEM privind conferirea titlului științific de doctor. Drept dată a conferirii titlului științific de doctor este considerată data ședinței de susținere a tezei de doctor în CSP.

În baza confirmării de către ANACEC a titlului științific acordat de CSP, ASEM eliberează diploma de doctor în științe. Pe diploma de doctor se va înscrie calificativul atribuit și o mențiune în limba latină, după cum urmează: *Summa cum laude* pentru calificativul „Excelent”; *Magna cum laude* pentru calificativul „Foarte bine” și *Cum laude* pentru calificativul „Bine”.

În cazul în care ANACEC respinge decizia de conferire a titlului științific în baza susținerii tezei de doctor, ASEM primește o notificare scrisă de invalidare din partea acesteia. Teza de doctor revizuită poate fi retransmisă ANACEC în termen de 1 an de la data primei invalidări. Dacă teza de doctor nu este transmisă în termen de 1 an sau aceasta este respinsă repetat, titlul de doctor în științe nu va fi confirmat.

11. INFORMAȚII DE SUPORT

11.1. Serviciile oferite de Biblioteca științifică ASEM

Biblioteca științifică ASEM reprezintă un centru de informare autentică, care oferă doctoranzilor o serie întregă de servicii:

- căutarea informațiilor la tema cercetării;
- acces la publicații în format fizic (surse bibliografice necesare parcurgerii Programului de studii aprofundate, reviste științifice, monografii, teze de doctor susținute în ASEM);
- servicii electronice: acces la catalogul online, la repoziitoriul instituțional IREC, la o serie de baze de date (Academic Search Elite, Business Source Elite, Regional Business, Cambridge Journals online, DOAJ, Biblioteca electronică a Băncii Mondiale, Biblioteca electronică a Fondului Monetar Internațional, Biblioteca electronică a UE, etc.);
- împrumut inter bibliotecar național și internațional;
- perfectarea listelor bibliografice conform standardelor acceptate, precizarea ISBN și a ISSN a publicațiilor;

- atribuirea indicilor CZU, JEL și DOI;
- organizarea tutorialelor în grup și prestarea consultațiilor personalizate privind utilizarea bazelor de date accesibile și a instrumentelor de management a referințelor bibliografice (EndNote, Zootero, Mendeley);
- asistență în creșterea vizibilității cercetărilor doctoranzilor prin crearea profilurilor personale ORCID, Google Scholar;
- asistență în publicarea în repozitoriul IREC și pe alte platforme cu acces deschis;
- verificarea tezelor de doctor și a altor publicații științifice prin platforma Sistemantiplagiat.ro și transmiterea Raportului de similitudini;
- verificarea categoriei revistelor pentru evitarea publicării în cele neconforme (reviste cu termen de acreditare expirat sau „prădătoare”).

Informațiile sunt transmise de personalul Bibliotecii științifice ASEM prin posta electronică a doctoranzilor, pe platforma educațională MOODLE și poate fi accesată pe site-ul Bibliotecii științifice ASEM <http://lib.ase.md>.

11.2. Detectarea plagiatului și respectarea drepturilor proprietății intelectuale

Pentru detectarea plagiatului în tezele de doctor în Republica Moldova este aplicată platforma <https://sistemantiplagiat.ro/>, care depistează similitudinile pe Internet în baza unui **Raport de similitudine**. Această platformă este gestionată de către Biblioteca științifică ASEM.

Procentul similitudinilor identificate în documentul analizat este reflectat prin 3 coeficienți:

- *Coeficientul de Similitudine 1 (CS1)* arată ce procent din document conține fraze de 5 cuvinte consecutive găsite în alte surse, el fiind utilizat pentru examinarea independenței lingvistice a autorului, depășirea pragului de 30% (**10% ASEM !!!**) devenind suspicioasă.
- *Coeficientul de Similitudine 2 (CS2)* denotă ponderea din document a frazelor de 25 cuvinte similare celor din alte surse. Datorită lungimii frazelor, el este util în detectarea preluărilor neautorizate, depășirea pragului de 5% devenind suspicioasă.
- *Coeficientul de citare (CIT)* – procentul din text plasat între ghilimele.

Căutarea similitudinii între texte se face utilizând:

- a) Baza de date proprie a programului www.sistemantiplagiat.ro;
- b) Bazele de date ale instituțiilor care participă la schimbul de baze de date;
- c) Baza de date RefBooks (conține 3 milioane de articole și cărți);
- d) Baza de date legislativă;
- e) Resursele Internetului.

Este eronată ideea că Raportul de similitudini este dovada plagiatului. Similitudinile și plagiatul sunt lucruri diferite. Similitudine este atunci când se identifică 2 texte sau idei asemănătoare, dar această asemănare poate fi considerată plagiat doar atunci când autorul care a publicat textul sau ideea le prezintă drept creații proprii. Pentru a evita situații de plagiat, autorul care a preluat textul trebuie să pună în ghilimelele textul preluat și să citeze autorul original, inclusiv pe sine însuși, astfel încât să fie posibilă identificarea precisă a sursei. Lipsa ghilimelelor care să

marcheze textul preluat înseamnă plagiat, chiar dacă autorul original este citat. Deci, Raportul de similitudini este un instrument de depistare a unui eventual plagiat.

Secvențele similare din text nu pot fi considerate plagiat atunci când:

- textul reprezintă un citat, marcat corespunzător (ghilimele, indicarea sursei);
- textul aparține aceluiași autor, fiind publicat anterior;
- textul similar din altă sursă a fost publicat după publicarea textului autorului;
- textul reprezintă ”cunoașterea comună”, adică include informații cunoscute de marea majoritate a oamenilor;
- textul cuprinde formule și terminologie de specialitate;
- textul reprezintă denumiri de instituții sau fraze de legătură frecvent utilizate (de ex., „după cum am menționat anterior”).

Rezultatul analizei acestui raport, prin care se pune verdictul dacă există sau nu plagiat, se conține în [Rezoluția cu privire la Raportul de similitudini](#), semnată de către conducătorul de doctorat.

Doctoranzii cu finanțare bugetară trec tezele de doctor prin programul Sistemantiplagiat.ro în mod gratuit, iar cei cu finanțare din cont propriu – contra taxei stabilite de Biblioteca științifică ASEM. În cazul când la procedura de detectare a plagiatului se recurge repetat, serviciul este oferit contra cost, indiferent de forma de finanțare a studiilor.

La decizia studentului-doctorand sau a conducătorului de doctorat prin sistemul antiplagiat se trece nu doar teza de doctor finalizată, dar și articolele științifice și rapoartele științifice anuale prezentate în cadrul atestării anuale (contra plată).

Odată identificat, plagiatul academic devine obiect al unor măsuri administrative:

a) teza de doctor nu este admisă în vederea susținerii, ea fiind transmisă spre ajustare și, ulterior, reevaluare antiplagiat repetată;

b) în cazul depistării repetate a plagiatului, responsabilul Bibliotecii științifice ASEM anunță conducătorul de doctorat și Școala doctorală ASEM. Directorul Școlii doctorale sesizează comisia de etică a ASEM în vederea demarării procedurii specifice de evaluare și luarea deciziei finale, inclusiv exmatricularea studentului-doctorand.

Informații mai detaliate la acest capitol pot fi găsite în documentul instituțional [Regulamentul cu privire la prevenirea plagiatului academic în cadrul ASEM](#).

În cazul obținerii, pe parcursul studiilor doctorale, a unor rezultate științifice valorizabile, care pot deveni obiect al drepturilor de proprietate intelectuală, studentul-doctorand este obligat să informeze conducătorul de doctorat și Direcția de Cercetare-Dezvoltare-Inovare al ASEM. Dacă studentul-doctorand este persoană angajată la ASEM, drepturile de proprietate intelectuală aparțin angajatorului, în cazul dat ASEM. Dacă studentul-doctorand este persoană din exteriorul ASEM, rezultatele cercetării devin co-proprietate a studentului-doctorand și ASEM, părțile întocmind condițiile de valorizare a rezultatelor în contextul unei cesiuni de drepturi.

11.3. Respectarea standardelor bune conduite

Școala doctorală ASEM promovează o cultură care protejează demnitatea și respectul tuturor, creând un mediu lipsit de discriminare și hărțuire de orice gen. De la studenții-doctoranzi se așteaptă:

- respectarea regulamentelor, politicilor și procedurilor academice ale Școlii doctorale;
- respectarea colegilor de studii în mediul fizic, online sau prin mesagerie;
- respectarea autorității personalului Școlii doctorale (administrației, conducătorilor de doctorat, membrilor comisiilor de îndrumare);
- respectarea cerințelor de integritate academică.

Principalele valori de integritate academică se referă la: onestitate, responsabilitate, reproductibilitate și validitatea cunoașterii. Aceste valori de integritate științifică sunt aplicate efectiv prin intermediul unor principii, care reprezintă caracteristici ale acestor valori prin mijloace specifice de acțiune (vezi tabelul 8).

Tabel 8. Caracteristicile principiilor integrității academice

Principiile onestității științifice
<ol style="list-style-type: none">1. respingerea și prevenirea oricărei forme de plagiat de text, idei, date, metode de analiză sau rezultate de analiză;2. respingerea și prevenirea oricărei forme de falsificare a unor date și de prezentare a lor ca și cum ar fi reale;3. respingerea manipulării cu datele de cercetare;4. respectarea contribuțiilor științifice ale predecesorilor și concurenților științifici;5. recunoașterea contribuțiilor pe care autorii au la realizarea unei publicații comune;6. neacceptarea autoratului onorific, a publicării neautorizate, a publicării repetate a rezultatelor științifice obținute anterior;7. raportarea completă și corectă a rezultatelor de cercetare, indiferent dacă acestea susțin sau nu ipotezele de lucru din cercetare, convin sau nu intereselor pe care le au finanțatorii cercetării.
Principiile responsabilității științifice
<ol style="list-style-type: none">1. subiecții umani, animalele, mediul natural și patrimoniul cultural nu trebuie să suporte consecințele negative ale procesului de cercetare pe termen scurt, mediu sau lung;2. promovarea incluziunii sociale, democrației și dezvoltării durabile;3. finanțarea cercetărilor din fonduri publice trebuie făcută cu multă transparență și în concordanță cu strategia națională a cercetării științifice;4. sancționarea și prevenirea abaterilor de la normele de bună practică din domeniul de referință.
Principiul reproductibilității științifice
<ol style="list-style-type: none">1. transparența procedeelelor de cercetare prin specificarea în detaliu unde, când și cum au fost colectate/ produse datele de cercetare;2. mențiunea și justificarea eventualelor transformări în bazele de date (eliminarea cazurilor extreme, înlocuirea valorilor lipsă pe anumite variabile etc.);3. testarea stabilității rezultatelor prin folosirea unor date sau metode alternative;4. arhivarea datelor de cercetare prin proceduri standard și, pe cât posibil, accesibile pentru utilizarea publică de specialitate.
Principiul validității cunoașterii
<ol style="list-style-type: none">1. aplicarea testelor specifice care să pună în evidență consistența noilor rezultate de cercetare cu

rezultate din cercetări anterioare, cu structuri teoretice consolidate sau criterii obiective de evaluare;

2. aplicarea unor metode multiple pentru analiza acelorași date sau a unor modificări de metodă pentru a vedea cât de robuste sunt concluziile în raport cu astfel de modificări;

3. datele contradictorii și diferențele de interpretare a datelor nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare; îndoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

Sursa: MEC, CNECSDTI. Ghid de integritate în cercetarea științifică. București, 2020

Încălări ale integrității academice constituie:

- abuzul de autoritate – impunerea nejustificată a propriilor teorii, concepții sau rezultate asupra persoanelor ghidate;
- exagerarea importanței și aplicabilității practice a rezultatelor cercetării;
- nerecunoașterea de către cercetători a propriilor erori;
- evaluarea părtinitoare a proiectelor de cercetare, a articolelor transmise publicării;
- acuzații false la adresa altor cercetători în materie de încălcare a regulilor de conduită etică și responsabilă în cercetare.

Sunt interzise comportamente care vizează:

- a) implantarea de viruși în sistemul informațional al Școlii doctorale sau al ASEM și realizarea activităților care ar putea compromite disponibilitatea acestui sistem pentru alți utilizatori;
- b) descărcarea sau difuzarea unor materiale / imagini provocatoare sau indecente pe e-mailul ASEM sau pe platformele online;
- c) deteriorarea sau utilizarea proprietății ASEM fără permisiune;
- d) transmiterea de documente frauduloase sau falsificate pentru a susține afirmații privind factorii atenuanți;
- e) formularea plângerilor false;
- f) utilizarea identității altor persoane în cazul probelor de examinare;
- g) modificarea sau alterarea neautorizată a documentației Școlii doctorale;
- h) incitarea sau încurajarea altora de a face lucruri care reprezintă încălcări ale regulamentelor Școlii doctorale și ASEM.

11.4. Caracteristicile necesare pentru reușita în activitatea de elaborare a tezei de doctor

Asupra activității oricărui doctorand influențează trăsăturile lui de caracter și competențele posedate. Totuși, există un set de caracteristici care sunt necesare pentru obținerea reușitei în activitatea de elaborare a tezei de doctor prezentate în tabelul 10.

Tabelul 10. Setul de calități necesare obținerii titlului științific de doctor în științe

Calități	Caracteristicile calității
1. Competență științifică	- Cunoașterea problematicii cercetării - Aplicarea corectă a metodelor de cercetare - Abilitate de a genera idei noi - Abilitatea de a găsi căi eficiente de soluționare a problemei de cercetare - Anticiparea consecințelor recomandărilor propuse
2. Cultură științifică	- Orientare spre căutare și cunoaștere continuă

	<ul style="list-style-type: none">- Gândire critică- Abilitatea de a valorifica rezultatele cercetării în publicații științifice- Evitarea oricăror forme de plagiere
3. Cultură informațională	<ul style="list-style-type: none">- Cunoașterea modalităților de obținere și prelucrare a informațiilor- Competența de a utiliza TIC în procesul de cercetare
4. Cultura limbajului	<ul style="list-style-type: none">- Posedarea limbajului academic pentru expunerea și publicarea rezultatelor cercetării- Limbaj corect în cazul răspunsului la critică și discursul critic față de alții- Abilități de a discuta în mediul științific- Abilități de a disemina rezultatele cercetării publicului larg
5. Cultura organizațională	<ul style="list-style-type: none">- Abilitatea de a planifica activitatea de cercetare personală- Punctualitate- Responsabilitate- Abilitatea de a se adapta la schimbări
6. Calități personale	<ul style="list-style-type: none">- Fermitate și consecvență- Capacitatea de a lucra intens și a duce lucrurile până la capăt- Onestitate și modestie- Echilibru emoțional

Sursa: Reznik S.D. Aspirant vuza: tehnologii naucinogo tvorcestva i pedagogiceskoi deatelinosti. M:UNFRA-M, 2015, p. 40-47

Este recomandabil ca doctorandul să se autoevalueze după acest set de calități conform unei scale 0-2 și să identifice calitățile care îi lipsesc sau sunt dezvoltate mai slab.

Ce de făcut dacă este ratată posibilitatea de finalizare a studiilor doctorale sau de susținere a tezei de doctor? La început vor fi, desigur, momente de regret cu privire la timpul, mijloacele financiare și capacitățile alocate. Dar această situație nu este o tragedie a vieții ci, posibil, un bilet norocos pentru o carieră mai reușită în alt domeniu de activitate, posibil cu perspective de câștig, apreciere și aplicare a competențelor posedate mult mi mari.

Anexa 1. Formularul temei tezei de doctor propuse

1.	Nume, prenume a pretendentului	
2.	Tema tezei de doctor	
3.	Descrierea succintă a temei	
3.1.	Durata realizării, ani	
3.2.	Importanța și relevanța temei	
3.3.	Obiectivul general (scopul)	
3.4.	Obiective specifice	
3.5.	Rezultate scontate și impact socioeconomic	

Anexa 2. Repartizarea creditelor transferabile pe ani de studii

Anul	Frecvența la zi	Frecvența redusă
I	40 ECTS – 8 cursuri 10 ECTS – proiect științific 10 ECTS – referatul științific I Total: 60 ECTS	40 ECTS – 8 cursuri 10 ECTS – proiect științific 10 ECTS – referatul științific I Total: 60 ECTS
II	20 ECTS – referatul științific II 20 ECTS – referatul științific III 20 ECTS – activități aferente Total: 60 ECTS	20 ECTS – referatul științific II 20 ECTS – activități aferente Total: 40 ECTS
III	20 ECTS – activități aferente 40 ECTS – susținerea tezei de doctor Total: 60 ECTS	20 ECTS – referatul științific III 20 ECTS – activități aferente Total: 40 ECTS
IV		40 ECTS – susținerea tezei de doctor Total: 40 ECTS
Total	180 ECTS, din care: ▪ 40 ECTS – discipline ▪ 10 ECTS – proiect științific ▪ 50 ECTS – referate științifice ▪ 40 ECTS – activități aferente ▪ 40 ECTS – susținerea tezei	180 ECTS, din care: ▪ 40 ECTS – discipline ▪ 10 ECTS – proiect științific ▪ 50 ECTS – referate științifice ▪ 40 ECTS – activități aferente ▪ 40 ECTS – susținerea tezei

Anexa 3. Repartizarea creditelor transferabile pe activități științifice aferente

Activități științifice	Puncte credite
I. Articole științifice	
▪ Articol în reviste ISI (WoS, Scopus) științifică	20
▪ Articol în reviste BDI (baze de date internaționale)	15
▪ Articol în reviste din Registrul național al revistelor de profil	10
▪ Articol în culegeri ale conferințelor înregistrate în WoS și Scopus	15
▪ Articol în culegeri ale conferințelor de peste hotare	10
▪ Articol în culegeri ale conferințelor de peste hotare	7
▪ Articol în culegerea Conferinței științifice a doctoranzilor ASEM	5
Articol în culegeri a altor conferințe din țară	
II. Comunicări științifice	
▪ Comunicare științifică în cadrul unui colocviu/ seminar/ workshop/ conferință organizate peste hotare	7
▪ Comunicare științifică în cadrul unui colocviu/ seminar/ workshop/ conferință organizate în țară	5
▪ Prezentarea unui poster în cadrul unei conferințe organizate peste hotare	4
▪ Prezentarea unui poster în cadrul unei conferințe organizate în țară	2
III. Stagii științifice	
▪ Mobilitate, stagiu științific de lungă durată în străinătate	20
▪ Mobilitate, stagiu științific de scurtă durată (până la 1 lună) în străinătate	10
▪ Participare la o școală de vară (summer school) cu o durată nu mai mică de 3 zile	5
IV. Alte tipuri de activități	
▪ Brevet/ certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor	15
▪ Rezultate documentate (recomandări științifico-practice, metode, soft-uri)	10
▪ Avize la proiecte de lege sau la alte acte normative	5
▪ Alte	

Anexa 4. Model de prezentare a listei lucrărilor științifice**LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE****la tema tezei****„XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX”****al (ale) dlui (dnei) xxxxx YYYYYYYYYY, doctorand(ă) a Școlii Doctorale ASEM, specialitatea științifică 522.02. Contabilitate; Audit; Analiza economică**

1. Cărți de specialitate (recomandate spre editare de senatul/consiliul științific al unei organizații din domeniile cercetării și inovării sau recunoscute în calitate de cărți științifice peste hotare: proces de recenzare, aprobare de către organizații științifice sau publicare de către edituri științifice prestigioase)

1.1. cărți de specialitate monoautor

1. MIHAILA, Svetlana, *Metode de evaluare a eficienței costurilor și de optimizare a producției la nivelul IMM-urilor*, Suceava, 2022. Editura Universității „Ștefan cel Mare” ISBN 978-973-666-763-3, 250 p. (x,xx c.a.).

1.2. cărți de specialitate colective (cu specificarea contribuției personale)

2. YYYYYYYY, Xxxxx, MIHAILA, Svetlana, *Metode de evaluare a eficienței costurilor și de optimizare a producției la nivelul IMM-urilor*, Suceava, 2022. Editura Universității „Ștefan cel Mare” ISBN 978-973-666-763-3, 250 p. (contribuția autorului, x,xx c.a.).

2. Articole în reviste științifice**2.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS**

3. YYYYYYYY, xxxxxxxx. *An empirical analysis of stakeholders' expectations and integrated reporting quality*. În: Economic Research-Ekonomska Istraživanja, V-32, 2019, Print ISSN: 1331-677X Online ISSN: 1848-9664, pp. 3963-3986, 1,02 c.a. *Impact Factor: 1,381*. Baze de date: XXXXXXXX. Disponibil: [inserare link](#).

2.2. în reviste din alte baze de date acceptate de către ANACEC**(cu indicarea bazei de date)**

4. YYYYYYYY, xxxxxxxx. *Accounting treatment of fixed assets according to IAS 16 and NAS. practical and comparative aspects*. În: European Journal of Accounting, Finance & Business. Suceava, România, Volume X/2019, Issue (XX) / June 2019, ISSN: 2344 - 102X, ISSN-L: 2344 - 102X. pp.127-136, 1,08 c.a, Baze de date: XXXXXXXX. Disponibil: [inserare link](#).

5. MIHAILA, Svetlana, YYYYYYYY, xxxxxxxx. *Unele considerații privind formarea prețului la medicamente în Republica Moldova*. În: Revista Științifică Internațională „Supremația Dreptului”, Nr.4, 2019, pp.179-184, 0,50 c.a., ISSN 2345-1971. Baze de date: XXXXXXXX. Disponibil: [inserare link](#).

AUTOR:

(semnătura)

(nume, prenume)

**Secretar științific
al Senatului ASEM**

(semnătura)

(nume, prenume)

Ștampila, data

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

6. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Organizarea contabilității în cadrul entităților din domeniul producției.** În: Revista Națională de Drept, Nr.7-9 (237-239), 2020, pp.93-101, 0,65 c.a, ISSN 1811-0770, Baze de date: XXXXXXXX. Categoria B. Disponibil: [inserare link](#).

3. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

3.1. în lucrările manifestărilor științifice incluse în bazele de date Web of Science și SCOPUS

7. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Landmarks in the Evolution of Integrated Reporting at International Level.** În: *Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA)*, 10-11 April 2019 Granada, Spain, ISBN: 978-0-9998551-2-6, pp. 3163-3171, 0,27 c.a. Baze de date: XXXXXXXX. Disponibil: [inserare link](#).

3.2. în lucrările manifestărilor științifice incluse în alte baze de date acceptate de către ANACEC

8. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Delimitarea infracțiunii de constrângere de a face declarații de infracțiunea de tortură, tratament inuman sau degradant.** În: *Teoria și practica administrării publice*, Conferința Științifico-Practică Internațională din 17 mai 2018, Academia de Administrare Publică, pp. 568-572, 0,38 c.a., ISBN 978-9975-3019-7-8. Disponibil: [inserare link](#).

9. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Infracțiunea de constrângere de a face declarații- atentat la înfăptuirea justiției și drepturile omului.** În: „*The contemporary issues of the socio-hymanistic sciences*”, International Scientific Conference dedicated to the 20th anniversary of the foundation of Faculty of Social and Educational Sciences din 05-06 decembrie 2019, ULIM, pp.97-105, 0,3 c.a. ISBN 978-9975-3371-4-4. Disponibil: [inserare link](#).

3.3. în lucrările manifestărilor științifice incluse în Registrul materialelor publicate în baza manifestărilor științifice organizate din Republica Moldova

10. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Delimitarea infracțiunii de constrângere de a face declarații de infracțiunea de tortură, tratament inuman sau degradant.** În: *Teoria și practica administrării publice*, Conferința Științifico-Practică Internațională din 17 mai 2018, Academia de Administrare Publică, pp. 568-572, 0,38 c.a., ISBN 978-9975-3019-7-8. Disponibil: [inserare link](#).

4. Teze în culegeri științifice

4.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

11. **YYYYYYYY, xxxxxxxx. Development of performance reporting through the application of IFRS 15 - revenue from contracts with customers,** În: *International Scientific and Practical Conference "Economic cybernetics: theory, practice and directions of development"*, November 29-30, 2023, Odesa Polytechnic National University, Institute of Economics and Management, 0,19 c.a. ISBN 978-9975-3371-4-4, pp. 44-46. Baze de date: XXXXXXXX. Disponibil: [inserare link](#).

AUTOR:

_____ (semnătura)

(nume, prenume)

**Secretar științific
al Senatului ASEM**

_____ (semnătura)

(nume, prenume)

Ștampila, data

4.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

12. MIHAILA, S., YYYYYYYY, xxxxxxxx. *The relevance of continuing professional development in the teaching career of higher economic education staff*, În: Colocviu științific cu participare internațională, *În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU: Învățământul superior contabil: provocări și soluții*, ediția II, 17 noiembrie 2023, ISBN 978-9975-3371-4-4, pp. 44-46. 0,19 c.a. Disponibil: [inserare link.](#)

5. Alte lucrări și realizări specifice diferitor domenii științifice

13. YYYYYYYY, xxxxxxxx. *Latura obiectivă a infracțiunii de constrângere de a face declarații*. În: *Актуальные Научные Исследования в Современном Мире*, Выпуск 11(67), Часть 7, Ноябрь 2020, pp.13-18, 0,37 c.a., ISSN 2524-0986. Disponibil: [inserare link.](#)

6. Brevete de invenție și alte obiecte de proprietate intelectuală (OPI)

14. MIHAILA, S., YYYYYYYY, xxxxxxxx., *Studiul empiric privind raportul dintre cerințele părților interesate și calitatea raportării integrate*, Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe nr. O 6505, din 02.12.2019. Disponibil: [inserare link.](#)

AUTOR:

(semnătura)

(nume, prenume)

**Secretar științific
al Senatului ASEM**

(semnătura)

(nume, prenume)

Ștampila, data

Referințe bibliografice

1. [HG 1007/2014 Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III;](#)
2. [Regulamentul de organizare și funcționare a Școlii doctorale ASEM, 2022;](#)
3. [Plan-cadru pentru studiile superioare de doctorat, ciclul III](#)
4. [Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor superioare de doctorat, ciclul III, în cadrul ASEM](#)
5. [Regulamentul de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat](#)
6. [Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice](#)
7. [Tipurile de lucrări acceptate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare în vederea confirmării titlurilor științifice](#)
8. [Lista bazelor de date acceptate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru publicarea rezultatelor studiilor în vederea confirmării titlurilor științifice](#)
9. [Ghid de conducere și îndrumare a studenților-doctoranzi din ASEM, 2023;](#)
10. [Ghid de redactare a tezei de doctorat. 2018. ANACEC.;](#)
11. [Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic. Chișinău, 2018, ANACEC;](#)
12. [Codul de Etică al ASEM, 2021;](#)
13. Edinburg University. Code of Practice for Supervisors and Research Students, 2024;
14. University College Dublin. Staff and Student Guidance and Policies on Graduate Research Degree Programmes. 2021-22;
15. University College Dublin. Research Integrity Policy. 2021;
16. University College Dublin. Student Code of Conduct. 2021;
17. Goldsmiths University of London. Code of Practice for Postgraduate Research and Training. 2021.